

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nadlice (2015-2022)

Dátum schválenia: 11.12.2015

Číslo uznesenia: 8/2015

Obsah

Úvod	4
Časť A - Analytická časť.....	9
A.1 Analýza vnútorného prostredia	9
A.1.1 Základná charakteristika obce.....	9
A.1.2 História obce	10
A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie	10
A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia	13
A.1.5 Trh práce a sociálna situácia	22
A.1.6 Hospodárska základňa.....	24
A.1.7 Občianska vybavenosť.....	28
A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	30
A.1.9 Bývanie a bytový fond	31
A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra	31
A.1.11 Hospodárenie obce a štruktúra samosprávy	33
A.2 Analýza vonkajšieho prostredia	36
A.2.1 Podmienky udržateľného rozvoja obce	38
A.2.2 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia.....	39
A.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia.....	40
A.3.1 SWOT analýza.....	40
A.3.2 Možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie.....	42
A.3.3 Odhad budúceho možného vývoja obce, využívanie jej vnútorného potenciálu a limitov rozvoja	43
A.3.4 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu	44
Časť B – Strategická časť.....	45
Časť C – Programová časť.....	48
C.1 Hospodárska prioritná oblasť.....	48
C.2 Sociálna prioritná oblasť.....	49
C.3 Environmentálna prioritná oblasť	50
Časť D – Realizačná časť	52
D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie PHSR	52
D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce	53
D.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce	60
Časť E – Finančná časť	64
E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	64

E.2 Model viaczdrojového financovania a finančný rámec	65
Záver	68
Prílohy PHSR	69

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja predstavuje spolu s územným plánom základný a kľúčový dokument pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje predstavu obce o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR systémovo a koncepcne analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára určitý rámec, ktorého naplnenie by malo byť zárukou, že tento strategický dokument nebude len zbytočne rozsiahlym a popisným zoznamom nereálnych plánov (zoznamom zámerov, na ktoré obec nemá dostatok finančných prostriedkov), ale bude skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality životnej úrovne obyvateľov na vybranom území.

Jednotlivé kapitoly tejto PHSR sú vypracované v súlade s Metodikou na vypracovanie PHSR obce, verzia 2.0, ktorú vyhotovila pracovná skupina zriadená Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR s cieľom zjednotiť proces spracovávania PHSR a jeho obsah podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.

Zámer spracovania PHSR

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja bol spracovaný na základe potrieb obce Nadlice. Zámer spracovania PHSR obce Nadlice bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 03.07.2015.

Formulár č. Ú 1 – Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR			
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nadlice na roky 2015 - 2022		
Forma spracovania	Spracovanie PHSR vykonávala externá spoločnosť v súčinnosti s obcou Nadlice, v súlade s Metodikou na vypracovanie PHSR obce, verzia 2.0 (podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z.)		
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania PHSR bol manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, ktorý bol zodpovedný za celkovú koordináciu spracovania PHSR.		
	Riadiaci tím		
	Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci / organizácia	Činnosť v riadiacom tíme
	Ing. Peter Dubravický	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu
	Ing. Andrej Milo	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa

	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="549 188 836 271">Ing. Ľuboslava Sokolová</td> <td data-bbox="836 188 1123 271">externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.</td> <td data-bbox="1123 188 1398 271">Člen riadiaceho tímu za dodávateľa</td> </tr> </table>	Ing. Ľuboslava Sokolová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa																		
Ing. Ľuboslava Sokolová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa																				
	<p>Bola zriadená pracovná skupina zo zástupcov obce, ktorá bola zodpovedná za tvorbu obsahovej stránky PHSR obce Nadlice.</p> <p>Do procesu spracovania boli zapojení členovia pracovnej skupiny, ktorí zastávali rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členmi pracovnej skupiny boli:</p> <table border="1" data-bbox="576 568 1378 1317"> <thead> <tr> <th colspan="3">Zoznam členov pracovnej skupiny</th> </tr> <tr> <th>Titul, Meno, Priezvisko</th> <th>Funkcia v obci/organizácia</th> <th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Milan Kopecký</td> <td>Predseda TJ Družstevník Nadlice</td> <td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td> </tr> <tr> <td>Viera Račková</td> <td>Poslanec obecného zastupiteľstva</td> <td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td> </tr> <tr> <td>Gabriela Gerbelová</td> <td>Poslanec obecného zastupiteľstva</td> <td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td> </tr> <tr> <td>Vladimír Mičko</td> <td>Poslanec obecného zastupiteľstva</td> <td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td> </tr> <tr> <td>Ladislav Paulička</td> <td>Jednota dôchodcov Slovenska Nadlice</td> <td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td> </tr> </tbody> </table> <p>Členovia pracovnej skupiny a riadiaceho tímu navzájom spolupracovali a komunikovali podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom.</p> <p>Do procesu spracovania PHSR bola zapájaná verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli a taktiež ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Dotazníky pre občanov bola analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bola vo finálnej časti prerokovaná s verejnosťou a schvaľovaná na zastupiteľstve.</p>	Zoznam členov pracovnej skupiny			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR	Milan Kopecký	Predseda TJ Družstevník Nadlice	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Viera Račková	Poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Gabriela Gerbelová	Poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Vladimír Mičko	Poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Ladislav Paulička	Jednota dôchodcov Slovenska Nadlice	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou
Zoznam členov pracovnej skupiny																						
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR																				
Milan Kopecký	Predseda TJ Družstevník Nadlice	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																				
Viera Račková	Poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																				
Gabriela Gerbelová	Poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																				
Vladimír Mičko	Poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																				
Ladislav Paulička	Jednota dôchodcov Slovenska Nadlice	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																				
Obdobie spracovania	<p>- obdobie spracovania 06/2015 – 10/2015</p> <p>- harmonogram spracovania (samostatný dokument)</p>																					
Financovanie spracovania	Rozpočet obce																					

Zdroj: vlastné spracovanie

Harmonogram spracovania PHSR obce Nadlice bol odhadnutý na 5 mesiacov. Nasledovná tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR.

Formulár č. Ú 2 – Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci harmonogramu spracovania PHSR sa najskôr zostavil a schválil zámeru PHSR obecným zastupiteľstvom. Zároveň sa uskutočnilo menovanie pracovnej skupiny pre spracovanie PHSR a riadiaceho tímu. V ďalších krokoch nasledovalo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR, tlač a distribúcia dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti, získanie podkladov pre analytickú časť, analyzovanie vnútorného a vonkajšieho prostredia, ex-post hodnotenie PHSR z minulého obdobia najmä za účelom získania vstupných informácií do programovej časti. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickú vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní zavrhlo proces prípravy strategickú časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickú a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Z dôvodu záujmu samosprávy o informovanie a zapojenie verejnosti a ostatných subjektov do procesu spracovania PHSR obce boli stanovené rôzne formy ich zapojenia, ktoré sú uvedené v nasledovnom formulári č. Ú 3.

Formulár č. Ú 3 – Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	Áno		
Letáky rozdávané na verejných podujatiach			

Letáky rozposielané verejnosti priamo	Áno	Áno	Áno
Zrozumiteľne, jednoducho napísaný bulletin			
Informačné formuláre, tabuľky údajov, infografika			
Brožúra s dotazníkovou kartičkou na zadnej strane, ktorú je možné odoslať			
Technické správy /napríklad EIA/			
Listy (priama pošta)			
Plagáty			
Pútač			
Výstavy a expozície na verejných miestach			
Internetové stránky – vrátane verejných pripomienok tzv. chatrooms	Áno	Áno	Áno
Využitie existujúcich médií			
Účasť na miestnych aktivitách a podujatiach			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači			
Novinové články a príspevky členov pracovných skupín, vyjadrenia expertov			
Tlačové konferencie			
Stretnutia	Áno	Áno	Áno
Vystúpenia v obecnom rozhlase/televízií	Áno	Áno	Áno
Reklama			
Informačné služby			
Telefónna informačná linka			
Dni otvorených dverí			
Návštevy lokalít (podobných obcí)			
Informačná kancelária s vyškolenými pracovníkmi			
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	Áno	Áno	Áno
Ťažiskové skupiny (reprezentatívne skupiny predstavujúce verejnosť)			
Verejné stretnutia	Áno	Áno	Áno
Návšteva v dotknutom území	Áno	Áno	Áno
Verejné semináre	Áno	Áno	Áno
Verejné vypočutie			
Verejné vypočutie (s odbornou skupinou)			

Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	Áno	Áno	Áno
Brainstormingové stretnutia s verejnosťou	Áno	Áno	Áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	Áno	Áno	Áno
Dotazník pre širokú verejnosť	Áno	Áno	Áno
Prieskumy verejnej mienky	Áno	Áno	Áno
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny			
Odborné poradné skupiny			
Pracovné skupiny	Áno	Áno	Áno
Riešenie problémov a metódy dosiahnutia konsenzu			
Využitie odborníkov vyškolených v metódach zapájania verejnosti			
Využitie nezávislého moderátora/facilitátora			
Brainstorming	Áno	Áno	Áno
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby	Áno	Áno	Áno
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	Áno	Áno	Áno
Rokovanie za prítomnosti moderátora/facilitátora			
Iné aktivity			
Vzdelávacie programy na vybrané témy (kľúčové, kritické)			
Spracovanie a vyhodnotenie prípadových štúdií			

Zdroj: vlastné spracovanie

Východiskové strategické a koncepčné dokumenty

Pri spracovaní PHSR obce Nadlice boli definované ciele a opatrenia v súlade so strategickými a programovými dokumentmi regionálneho rozvoja národného, regionálneho a lokálneho významu. Ich zoznam je uvedený v rámci povinných príloh PHSR – Príloha č. 1 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva).

Časť A - Analytická časť

Analytická časť PHSR je založená na databáze informácií a ukazovateľov, pričom obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

A.1 Analýza vnútorného prostredia

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných najmä zo štatistických údajov a prieskumov. Číselné údaje sú uvedené v tabuľkách alebo v grafoch, pričom obsahujú krátky písomný komentár.

A.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Nadlice sa sčasti rozprestiera na Stredonitrianskej nive a z väčšej časti na Bebravskej nive, ktoré sú súčasťou Nitrianskej nivy. Najväčšia časť územia leží na sprašovej Bojnianskej pahorkatine, ktorá patrí do Nitrianskej pahorkatiny. Nadmorská výška sa v katastrálnom území obce pohybuje od 173 do 232 m n. m.

Tabuľka č. 1: Základné údaje o obci a kontaktné údaje

Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Partizánske
Región	Horná Nitra
Poloha	48°37'12"S 18°15'06"V
Nadmorská výška	182 m n. m.
Rozloha	5,53 km ² (553 ha)
Počet obyvateľov	639
Hustota obyvateľov	115,55 obyv./km ²
ŠÚJ	505170
EČV	PE
Kontaktné údaje	
Adresa	Nadlice 39, 956 32
Telefón	+421/38/542 44 09
E-mail	ocunadlice@atlas.sk
WEB stránka	www.nadlice.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

A.1.2 História obce

Územie dnešných Nadlíc bolo osídlené už v neolite (mladšia doba kamenná). V neskoršom eneolite (najmladšia doba kamenná) patril ľud, ktorý tu žil, k lengyelskej kultúre (kultúra v najmladšej dobe kamennej nazvaná podľa maďarskej dediny Lengyel, kde bolo významné nálezisko z tohto obdobia).

Historické doklady hovoria o existencii osady na území dnešných Nadlíc z obdobia 10. až 11. storočia, čiže z obdobia Veľkej Moravy. Prvá písomná zmienka o Nadliciach je z roku 1113, kde sa spomínajú ako susedná obec Dubokan (dnes Livinské Opatovce), pod názvom NADLAN. Dubokany patrili vtedy zoborskému kláštoru. Názov sa vysvetľuje rôznymi variantami: „Nadlaň“ – na dlani – čo by zodpovedalo polohe osídlenia popri rieke Bebrave a „Nadla“ - z mena Nadslav (pravdepodobne spomínaný pán, zakladateľ dediny) Nagylány – z maďarského – veľké dievča, resp. dievča z trstiny.

V 14.st patrila obec Tomášovi Vöröšovi, ktorý pochádzal z rodu Pécs, pričom založil rodinu Aponiovcov. Neskôr, po roku 1559 patrila viacerým zemanom. V roku 1553 mala obec 14 sedliackych usadlostí, v roku 1715 to bolo len 9 domácností. V roku 1787 mala obec mlyn, 37 domov a 352 obyvateľov. V roku 1828 bolo v obci 54 domov a 377 obyvateľov.

Do roku 1344 žilo v Nadliciach iba slovenské obyvateľstvo, pričom do tohto roku boli Nadlice kráľovským majetkom. V roku 1344 ich dostali predkovia Aponiovcov, vtedy sa situácia do istej miery zmenila. Keď sa Tomášov syn Peter usadil v Nadliciach, priviedol si so sebou aj časť svojho služobníctva a familiárov maďarského pôvodu z juhu Nitrianskej župy. Pomerne rozsiahly zoznam obyvateľov pochádza z roku 1516, pričom sa tu spomínajú aj maďarské priezviská.

A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie

Geomorfológia územia

Obec Nadlice je súčasťou geomorfologického celku Nitrianska pahorkatina. Riešené územie z hľadiska začlenenia do geomorfologických jednotiek spadá do subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelku Nitrianska niva a časti Bebravská niva. Základným typom erózne — denudačného reliéfu takmer v celom území je *reliéf rovín a nív*, v malej miere vo východnej časti k.ú. zasahuje *reliéf nížinných pahorkatín*.

Geológia územia

Geologicky je územie tvorené mladotreťohornými usadeninami pokrytými sprašou a nivnými riečnymi usadeninami Bebravy. Na geologickej stavbe územia sa podieľajú neogenné, pleistocenné a holocenné horniny. Neogenné horniny prichádzajú v hĺbke cca 10 cm od povrchu terénu a dosahujú veľkých hĺbok. Sú výsledkom poklesov, ktoré prebehli v neogéne. V tomto období nastal pokles v južnej polovici Európy a Stredné more sa dvakrát prelialo do polohy dnešnej Podunajskej nížiny. Usadzovalo sa tu množstvo sedimentov terrigenného pôvodu. V plytkom mori a ďalej sa usadzoval jemný materiál — íly. Vrstvy ílov majú väčšiu mocnosť ako piesky, ktoré sa usadzovali najviac pri nastupovaní transgresívnych a regresívnych fáz mora. Vrstvy piesku a ílov sa dosť často striedajú, čo svedčí o častom pohybe hladiny mora. Vrstvy nie sú všade vodorovné, majú sklon alebo sú zlomené. To svedčí o tektonických nepokojoch na našom území.

Po neogéne nastala fáza regresie a zemský povrch tvoria štvrtohorné horniny. Sedimenty starších štvrtohôr, pleistocénu, pozostávajú zo štrkov a pieskov, miestami silne zahlinených. Ojedinele vystupujú na povrch, čo je dnes slabo viditeľné, pretože sú pokryté mladšími horninami. Sú to vyššie zarovnané plošiny terasy Bebravy. Možnosť štrkových vrstiev je cca 5 — 6 m. V nadloží štrkopiesčitých terás sa nachádzajú v oblasti Nadlíc spraše a piesky.

V pleistocénne silnela erózia vplyvom kolísania podnebia. Vo vlhkých studených fázach prevláda riečna erózia, tvoriaca štrkopiesky a preplavné hliny. V teplých suchých fázach prevláda eolitická erózia a usadzovali sa vetrom viate piesky, tvoriace duny a jemná bledožltá hlina — spraš. Táto prichádza v hĺbkach cca 1 m od povrchu terénu. Holocenné sedimenty sú tvorené prevažne naplavenými hlinami a pieskami, ktoré pokrývajú pleistocenné vrstvy. Podľa inžiniersko-geologickej rajonizácie spadá:

- východná časť k.ú. obce do rajónu sprašových sedimentov
- západná časť k.ú. do rajónu údolných riečnych náplavov (územie pozdĺž rieky Bebravy)
- medzi východnou a západnou časťou je časť k.ú., ktorá spadá do rajónu náplavov
- terasových stupňov

Inžiniersko-geologické rajóny sú vyčlenené na základe genézy a litologickej povahy hornín, umožňujú stanoviť vhodnosť horninového prostredia z hľadiska rôznych spôsobov využívania územia. Z hľadiska schémy inžiniersko-geologických regiónov riešené územie spadá do regiónu tektonických depresí a subregiónu s neogénnym podkladom.

Klimatické podmienky

Klimatické podmienky sú výrazne ovplyvnené zemepisnou polohou, nadmorskou výškou, blízkosťou lesného porastu, ale i faktorom modelujúcim mestské klíma ako prašnosť, zadyrnosť, výpary, exhaláty a pod. Celé územie obce je súčasťou teplej klimatickej oblasti, ktorá je vymedzená počtom 50 a viac teplých letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu viac ako 25 °C. Priemerná ročná teplota vzduchu je +6 až +8 °C. V januári sa pohybuje priemerná teplota vzduchu —2 až —3 °C a v júli je priemerná teplota vzduchu +18 až +19 °C. Priemerné ročné úhrny zrážok sú okolo 600 — 700 mm (v januári sú 40 až 50 mm a v júli 60 — 80 mm).

Snehová prikrývka sa vyskytuje v priemere od konca novembra až do konca februára a priemerná výška snehovej prikrývky je 8,6 cm. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je 40 — 60 dní. Z hľadiska veterných pomerov prevláda prúdenie vetrov severovýchodných a severozápadných. Územie spadá do oblasti s miernymi inverznými polohami. Priemerný počet dní s hmlou je 20 - 45 (oblasť nížin so znížením výskytom hmiel).

Hydrologické podmienky

Katastrálne územie obce Nadlice patri do povodia rieky Nitra, ktorú je možné v podmienkach Slovenska zaradiť medzi stredne veľké a menej vodnaté vodné toky.

Stredom dediny tečie pozdĺž hlavnej cesty miestny potôčik Nadlička, ktorý tvorí prirodzený zberač povrchových vôd, najmä zo severozápadného chotára. Po východnom okraji preteká zo severu na juh rieka Bebrava, ktorá pramení v Strážovských vrchoch. Má dĺžku 47,2 km a v obci Práznovce ústí do rieky Nitry. Rieka Bebrava na územie obce priteká z východu a kataster obce opúšťa na juhozápade. Od Liviny je regulovaná a má vybudované hrádze na tzv. storočnú vodu. Medzi Nadlicami a Livinou sa do Bebravy vlieva miestny potok Hydina. Paralelne s Bebravou tečie malý potôčik, ktorý sa pri Rajčanoch vlieva do Bebravy. Do Bebravy vyúsťuje aj potok Livina povyššie livinského mlynu.

Veľký vplyv na kolísanie hladiny podzemných vôd má predovšetkým rieka Bebrava a jej infiltrácia cez vrstvy štrkopieskov.

Hladina spodnej vody v južnej časti obce sa pohybuje od 3 do 5 m pod úrovňou terénu, v severozápadnej časti 7 — 15 m pod povrchom terénu.

Katastrálne územie obce spadá do hydrogeologického regiónu č. NQ 071² — neogén Nitrianskej pahorkatiny, rajón tvorí rozsiahla panva medzi Tribečom a Považským Inovcom tvorená prevažne neogénnymi sedimentami najmä ílmi a pieskami. Využiteľné množstvo podzemných vôd je 106 1.5.1, v tejto oblasti sa eviduje výskyt artézskych vôd s pozitívnym pretlakom — prelivom do 2 1.s.1. Určujúcim typom priepustnosti je medzizrnová priepustnosť'. Termálne a minerálne vody, ako aj známe zdroje geotermálnych vôd sa v k.ú. obce nenachádzajú. Pramene vody v chotári nie sú významnejšie.

Pedologické podmienky

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti. V riešenom území je väčšina k.ú. poľnohospodársky intenzívne využívaná, pričom najviac je zastúpená orná pôda. V riešenom území sú zastúpené:

- Fluvizeme - sú pôdnym typom, ktorý sa vyskytuje len v nivách vodných tokov, ktoré sú alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody, majú svetlý humusový horizont.
- Hnedozeme - sú pôdy na sprašiach alebo sprašových hlinách s tenkým svetlým humusovým horizontom a výrazným B horizontom zvetrávania alebo premiestnenia ílu, prevažne neobsahujú skelet

Retenčná schopnosť pôd je stredná až veľká, priepustnosť stredná, vlhkosť režim pôd je mierne vlhký až mierne suchý.

Rastlinstvo, živočíšstvo

Z hľadiska fyto geografického riešene územie spadá do stredoeurópskej provincie, dubovej zóny, nížinnej podzóny, oblasť pahorkatinná, okres: Nitrianska niva (západná časť k.ú.) a Nitrianska pahorkatina (východná časť k.ú.).

Riešené územie sa nachádza v oblasti, kde sa v závislosti od stanovištných podmienok môžu vyskytovať rastlinné druhy dvoch fyto geografických oblastí panónskej flóry (Pannonicum) — vybieha pozdĺž riek Podunajskej nížiny a teda aj rieky Nitra smerom na sever, kde sa stretáva s oblasťou západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale) — v širšom okolí k.ú. je to územie pohoria Tribeč.

K.ú. spadá do vegetačného lesného stupňa dubového (nadmorská výška do 300 m n.m, priemerná teplota nad 8° C, ročné zrážky do 600 mm, vegetačná doba nad 180 dni). Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v riešenom území (teda vegetáciu, ktorá by sa v daných prírodných podmienkach vyvinula, keby do vývoja nezasahoval človek svojou činnosťou) tvorí prevažne nasledovná geobotanická jednotka: jaseňovo — brestovodubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy) — Ulmenion, predstavujú lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov, viažu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív (agradáčne valy, riečne terasy, náplavové kužele a pod.), najmä v nížinách a teplejších oblastiach pahorkatín (do 300 m n.m.), ich stanovišťa sú síce zriedkavejšie a časovo kratšie ovplyvňované periodicky sa opakujúcimi povrchovými záplavami alebo kolísajúcou hladinou podzemnej vody. Hlavnými drevinami sú jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolia*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), primiešané bývajú dreviny mäkkých lužných lesov, najmä rozličné druhy vrb a topole (topor biely — *Populus alba*, Topor čierny — *P. nigra*, jelša lepkavá *Alnus glutinosa*). Krovinné poschodie je dobre vyvinuté, vyskytujú sa najmä druhy hlohu (*Crataegus* sp.), svľb krvavý (*Swida sanguinea*), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*) a iné. Bylinný podrast je tiež bohatší a druhovo pestrejší ako v mäkkých lužných lesoch. V k.ú. obce potenciálne stanovišťa týchto lesov sa nachádzajú v území pozdĺž vodných tokov — rieky Bebravy.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch prispievajú rozhodujúcou mierou k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. V rámci spoločenstva aluviálnych rovín tvorí významnú súčasť vodné vtáctvo.

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa Zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení Zákona č. 498/1991 Zb. považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom je prírodné nahromadenie nerastov. V riešenom území sa nenachádza chránené ložiskové územie.

Pôdny fond

Katastrálne územie predstavuje poľnohospodársku krajinu intenzívne využívanú na produkciu poľnohospodárskych plodín.

A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Ku dňu 31.12.2014 mala obec Nadlice 639 obyvateľov, z čoho bolo 323 mužov a 316 žien. Oproti predchádzajúcemu roku sa počet obyvateľov nezmenil. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza vývoj počtu obyvateľov od roku 2007 až do roku 2014. Počas sledovaného obdobia bolo najviac obyvateľov v obci Nadlice v roku 2013 a 2014. Najmenej obyvateľov bolo v roku 2009.

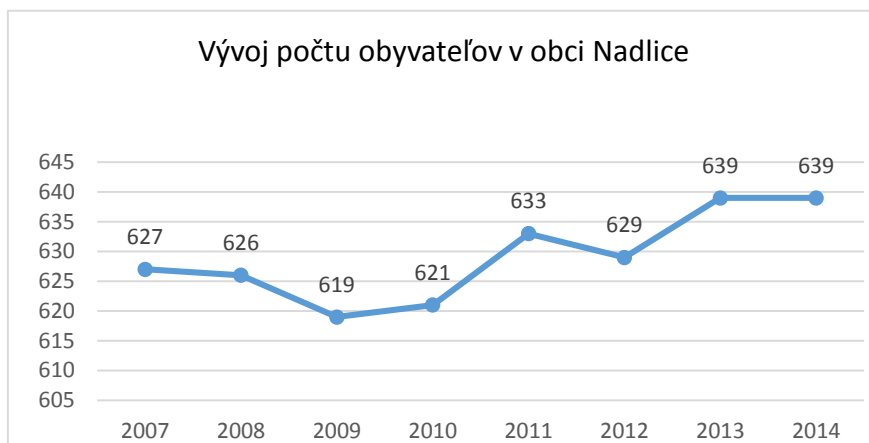
Tabuľka č. 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Nadlice v rokoch 2007 - 2014

	Počet obyvateľov	Muži	Ženy	Prírastok/Úbytok absolútne/ v %		Index rok 2000 = 100
2007	627	319	308	-1	-0,16%	103,81
2008	626	317	309	-1	-0,16%	103,64
2009	619	312	307	-7	-1,13%	102,48
2010	621	312	309	+2	0,32%	102,81
2011	633	317	316	+12	1,90%	104,80
2012	629	320	309	-4	-0,64%	104,14
2013	639	326	313	+10	1,56%	105,79
2014	639	323	316	0	0%	105,79

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Na grafe č. 1 môžeme vidieť vývoj počtu obyvateľov v obci Nadlice počas obdobia rokov 2007 – 2014. Zaznamenávame nárast aj pokles počtu obyvateľov. V roku 2009 počet obyvateľov klesol o 7 obyvateľov. V rámci sledovaného obdobia ide o najvyšší pokles, najvyšší nárast obyvateľov bol v roku 2011, kedy počet obyvateľ stúpol oproti roku 2010 o 12 obyvateľov.

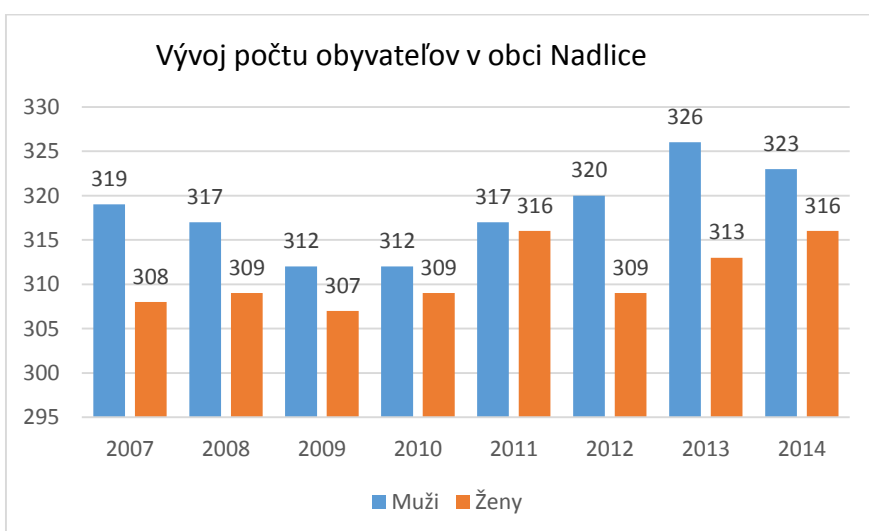
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Nadlice v období 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Na grafe č. 2 je zachytený vývoj počtu obyvateľov podľa mužského a ženského pohlavia. Môžeme konštatovať, že počet mužov prevláda nad počtom žien. Z celkového počtu obyvateľov predstavovali v roku 2014 muži 50,55 % a ženy 49,45 %. Z dlhodobého hľadiska prevláda počet žien nad počtom mužov.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Nadlice v období rokov 2007 – 2014 – muži a ženy

Zdroj: vlastné spracovanie

Počet obyvateľov je výsledkom populačnej dynamiky - pôrodnosti, úmrtnosti a migrácie. Samotný vývoj pôrodnosti je v celoslovenskom meradle hlavným faktorom, ovplyvňujúcim celkovú trajektóriu populačného vývoja. Zároveň v predpokladoch má táto zložka vysokú mieru neurčitosti.

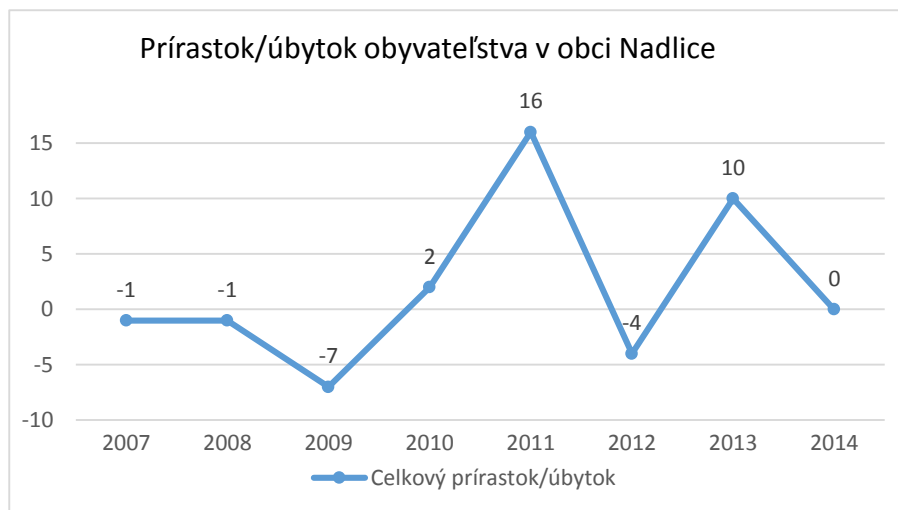
Tabuľka č. 3: Demografický vývoj v obci v rokoch 2007 – 2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	627	626	619	621	633	629	639	639
Narodení	12	14	5	4	10	5	4	9
Zomrelí	13	4	8	5	4	8	5	6
Demografické saldo	-1	10	-3	-1	6	-3	-1	3
Prisťahovaní	7	4	5	12	16	11	12	6
Vystáňovaní	7	5	9	9	10	12	1	9
Migračné saldo	0	-1	-4	3	6	-1	11	-3
Celkový prírastok/úbytok	-1	-1	-7	2	12	-4	10	0

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Na nasledujúcom grafe sa nachádza zobrazenie prírastku resp. úbytku obyvateľov v obci Nadlice počas rokov 2007-2014. V rámci sledovaného obdobia zaznamenávame skôr prírastok obyvateľov.

Graf č. 3: Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v obci Nadlice v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Dôležitejšou demografickou charakteristikou ako počet obyvateľov, je úroveň populačného starnutia. Dobré ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa početnosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). V rámci Slovenskej republiky oba ukazovatele jednoznačne dokumentujú trend intenzívneho starnutia slovenskej populácie. Opakom indexu starnutia je index vitality. Ten sa rovná pomeru predproduktívneho obyvateľstva k obyvateľstvu v poproduktívnom veku. Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku. Index starnutia v obci Nadlice je v tomto období

pod hodnotou na úrovni Trenčianskeho kraja, pričom môžeme sledovať nielen jeho zvyšovanie, ale aj pokles. V rokoch 2009 a 2010 bol index starnutia v obci Nadlice nad hodnotou v Trenčianskom kroji. V kraji sa index starnutia zvyšuje. Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2014 dosiahol index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja hodnotu 115,30 %. Rovnaká situácia je aj v rámci Slovenskej republiky. Index starnutia sa postupne zvyšuje, je však pod hodnotou 100 %. V roku 2014 mal podľa údajov ŠÚ SR index starnutia hodnotu 91,17 %.

Populačné starnutie predstavuje pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti. Aj napriek tomu, že v súčasnosti nie sú ešte prejavy starnutia slovenskej populácie také citeľné, vývoj vekovej štruktúry obyvateľov poukazuje na zrýchľovanie procesu starnutia populácie na Slovensku. Dôchodkový vek dosahujú silné povojnové ročníky a vo veku najvyššej fekundity (fyziologickej plodnosti) sú málo početné vekové skupiny narodené v prvej polovici 90-tych rokov minulého storočia.

Tabuľka č. 4.1: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2007 – 2010

Veková kategória	2007		2008		2009		2010	
	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	627	100	626	100	619	100	621	100
· muži	319	50,9	317	50,6	312	50,4	312	50,2
· ženy	308	49,1	309	49,3	307	49,6	309	49,7
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	47	14,73	46	14,51	44	14,10	40	12,82
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	44	14,28	42	13,59	40	13,02	39	12,62
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	91	14,5	88	14,0	84	13,5	79	12,7
Produktívny vek - muži (15-59)/(15-64)	240	75,23	239	75,39	237	75,96	242	77,56
Produktívny vek - ženy (15-54)/(15-64)	199	64,61	198	64,07	198	64,49	202	65,37
Produktívne obyvateľstvo celkom	439	70,0	437	69,8	435	70,2	444	71,5
Poproduktívny vek - muži (60+)/(65+)	32	10,03	32	10,09	31	9,93	30	9,61
Poproduktívny vek - ženy (55+)/(65+)	65	21,10	69	22,33	69	22,47	68	22,00
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	97	15,4	101	16,1	100	16,1	98	15,7
Priemerný vek u mužov	36,4	-	36,8	-	36,7	-	37,5	-
Priemerný vek u žien	41,9	-	42,6	-	42,9	-	42,6	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	39,2	-	39,7	-	39,8	-	40,0	-
Index starnutia	-	106,6	-	114,7	-	119,0	-	124,0

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

V obci Nadlice zaznamenávame počas sledovaného obdobia nárast aj pokles počtu obyvateľov a taktiež nárast spomínaného indexu starnutia. Vyššia hodnota indexu starnutia znamená, že sa zvýšil podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva a klesol podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva. Úbytok obyvateľstva môže zmierniť migrácia. Zrýchľujúci sa proces populačného starnutia však zrejme významnejšie neovplyvní.

Priemerný vek predstavuje vážený aritmetický priemer počtu rokov, ktoré prežili príslušníci danej populácie do daného okamihu. V obci Nadlice sa priemerný vek obyvateľov postupne zvyšuje. Situácia v obci kopíruje stav v kraji, nakoľko priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja za posledných desať rokov vzrástol o tri roky na rovných 41 rokov.

Tabuľka č. 4.2: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2011 – 2014

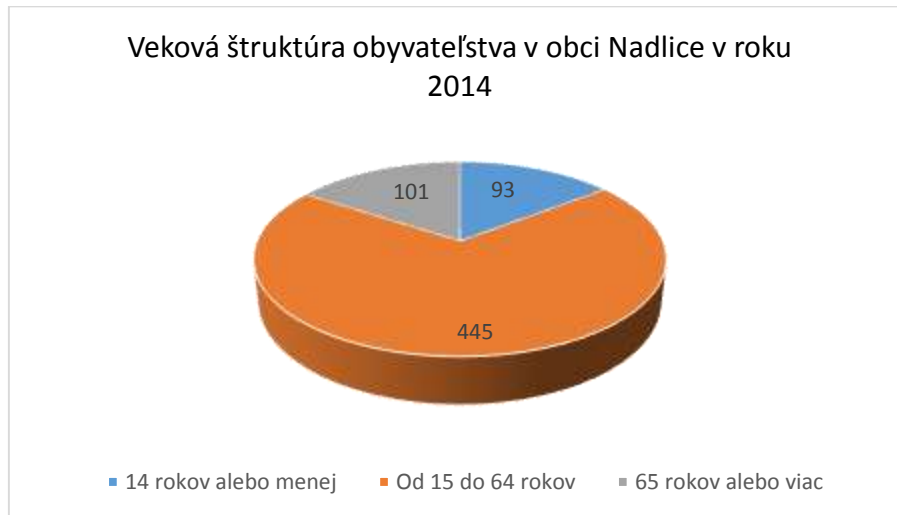
Veková kategória	2011		2012		2013		2014	
	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	633	100	629	100	639	100	639	100
· muži	317	50,0	320	50,8	326	51,0	323	50,55
· ženy	316	49,9	309	49,1	313	48,9	316	49,45
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	48	15,14	48	15,00	49	15,03	49	15,17
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	41	12,97	42	13,59	42	13,41	44	13,92
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	89	14,0	90	14,3	91	14,2	93	14,5
Produktívny vek - muži (15-59)/(15-64)	241	76,02	241	75,31	239	73,31	236	73,06
Produktívny vek - ženy (15-54)/(15-64)	205	64,87	202	65,37	209	66,77	209	66,13
Produktívne obyvateľstvo celkom	446	70,5	443	70,4	448	70,1	445	69,6
Poproduktívny vek - muži (60+)/(65+)	28	8,83	31	9,68	38	11,65	38	11,76
Poproduktívny vek - ženy (55+)/(65+)	70	22,15	65	21,03	62	19,80	63	19,93
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	98	15,5	96	15,2	100	15,6	101	15,8
Priemerný vek u mužov	37,1	-	37,6	-	38,0	-	38,3	-
Priemerný vek u žien	42,8	-	42,8	-	43,2	-	43,4	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	39,9	-	40,2	-	40,6	-	40,8	-
Index starnutia	-	110,1	-	106,6	-	109,8	-	108,6

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Vysvetlivky: A – absolútne, % - percentuálne vyjadrenie

Na grafe č. 4 je uvedená veková štruktúra obyvateľstva v roku 2014 v obci Nadlice, pričom najväčšiu zložku tvoria obyvatelia vo veku od 15 do 64 rokov. Najmenšia zložka obyvateľov je tvorená osobami vo veku od 0 do 14 rokov.

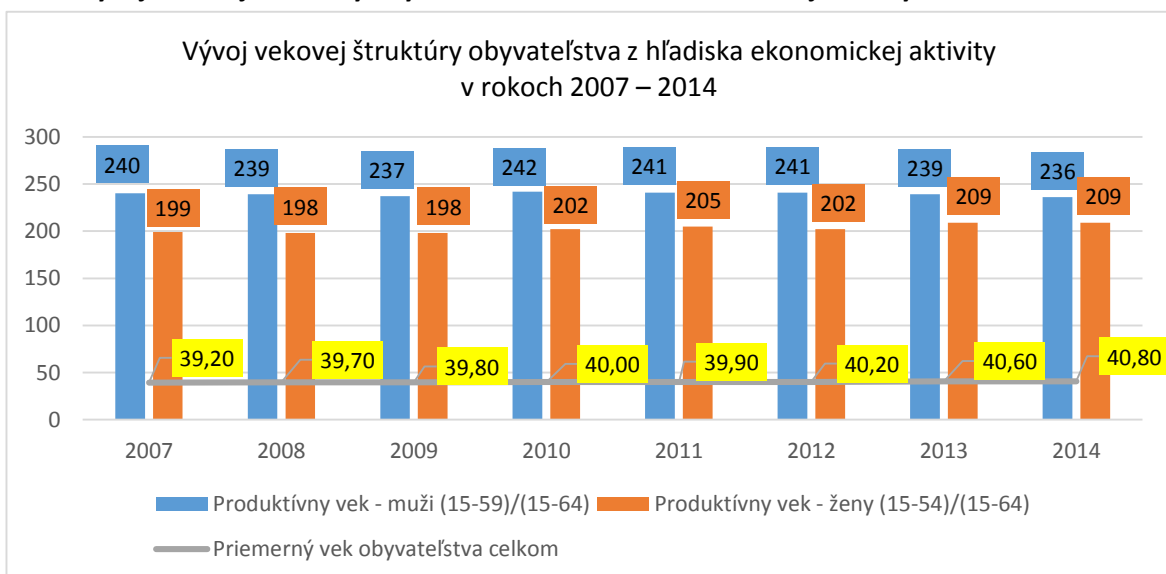
Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva v obci Nadlice v roku 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Vývoj vekovej štruktúry z hľadiska ekonomickej aktivity je zobrazený na grafe č. 5. Graf zobrazuje produktívne obyvateľstvo vo veku od 15 do 64 rokov, pričom je rozdelené na mužov a ženy. Priamka prechádzajúca cez graf zobrazuje priemerný vek obyvateľstva. Počet mužov prevláda nad počtom žien. Najvyšší priemerný vek bol v obci Nadlice v roku 2014.

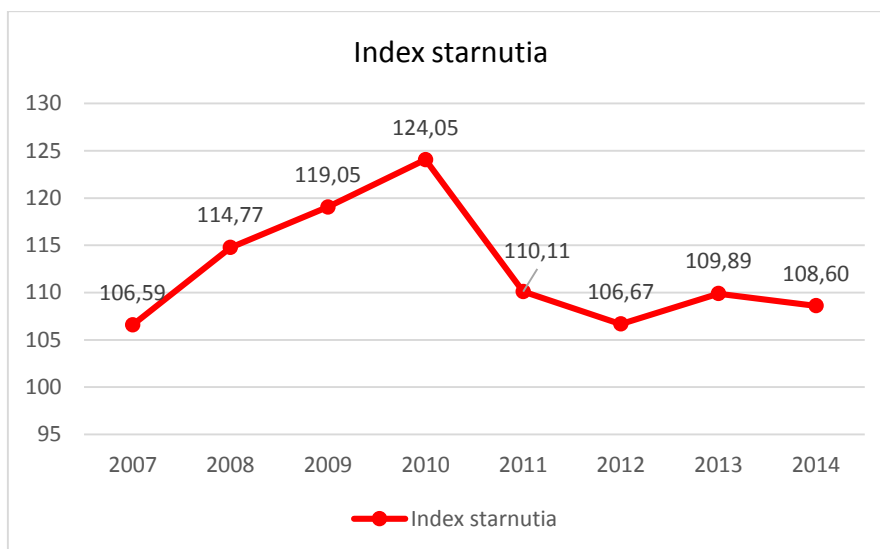
Graf č. 5: Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva z hľadiska ekonomickej aktivity v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Na grafe č. 6 je zobrazený index starnutia v sledovanom období, najvyššiu hodnotu mal v roku 2010, naopak najnižšiu hodnotu mal v roku 2007.

Graf č. 6: Vývoj indexu starnutia v obci Nadlice v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti, odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny.

Tabuľka č. 5: Vzdelanostná štruktúra obce Nadlice v roku 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu	
	muži	ženy		
Základné	38	69	107	
Učňovské (bez maturity)	87	42	129	
Stredné odborné (bez maturity)	56	29	85	
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	14	8	22	
Úplné stredné odborné (s maturitou)	44	64	108	
Úplné stredné všeobecné	3	20	23	
Vyššie odborné vzdelanie	1	10	11	
Vysokoškolské bakalárske	2	5	7	
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	18	12	30	
Vysokoškolské doktorandské	0	1	1	
Vysokoškolské spolu	20	18	38	
Študijný odbor	prírodné vedy	3	1	4
	technické vedy a náuky	3	2	5
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	5	0	5
	zdravotníctvo	1	1	2
	spoločenské vedy, náuky a služby	1	8	9
	vedy a náuky o kultúre a umení	1	0	1
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	0	1
	nezistený	1	2	3
Bez školského vzdelania	43	38	81	
Nezistené	8	12	20	
Úhrn	314	310	624	

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2011

Obyvateľstvo obce Nadlice má priemernú resp. dobrú vzdelanostnú štruktúru, nakoľko 34,29 % obyvateľov z celkového úhrnu má ukončené stredné vzdelanie bez maturity, stredné vzdelanie s maturitou má 26,28 % obyvateľov. Vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo je na úrovni 6,09 %. Stav vzdelanostnej štruktúry udáva tabuľka č. 5, pričom údaje sú z roku 2011, kedy sa uskutočnilo sčítanie obyvateľov.

Percentuálne vyjadrenie vzdelanostnej štruktúry v obci Nadlice zaznamenáva graf č. 7 s výnimkou nezisteného typu ukončeného vzdelania a s výnimkou obyvateľov bez školského vzdelania. V obci Nadlice má najvyššie dosiahnuté vzdelanie na úrovni učňovské vzdelanie bez maturity najväčší počet obyvateľov. Najmenej obyvateľov má dosiahnuté vzdelanie na úrovni vysokoškolské doktorandské. V rámci vysokoškolského vzdelania ukončilo štúdium najviac obyvateľov v odbore spoločenské vedy, náuky a služby. V študijných odboroch vedy a náuky o kultúre a umení a vojenské a bezpečnostné vedy skončilo najmenej absolventov vysokoškolského vzdelania.

Graf č. 7: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v percentuálnom vyjadrení

Zdroj: vlastné spracovanie

Vývoj náboženskej štruktúry obyvateľstva Slovenska bol ovplyvnený do veľkej miery kresťanstvom, a preto za posledných 130 rokov na našom území prevažujú kresťanské konfesie. Náboženská štruktúra Slovenska v medzivojnovom období bola výsledkom dlhodobého historického vývoja. Viac ako dvojtretinovou väčšinou tu prevažovalo rímskokatolícke obyvateľstvo, ktoré bolo rozšírené najmä medzi obyvateľstvom československej, ale z časti i maďarskej národnosti.

V obci Nadlice sa v rámci sčítania obyvateľstva v roku 2011 k rímskokatolíckej cirkvi hlásilo 566 obyvateľov, čo predstavuje 90,71 %. Druhá najvyššia časť z hľadiska náboženskej štruktúry je tvorená obyvateľmi bez vierovyznania. K cirkvi adventistov siedmeho dňa sa hlásilo 5 obyvateľov, pričom ide o 0,80 %.

Tabuľka č. 6: Náboženská štruktúra v obci Nadlice v roku 2011

Vierovyznanie	SPOLU
Rímskokatolícka cirkev	566
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1
Gréckokatolícka cirkev	1
Pravoslávna cirkev	1
Cirkev adventistov siedmeho dňa	5
Bez vyznania	23
Iné	1
Nezistené	26
SPOLU	624

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby heterogénne, s prevahou obyvateľov slovenskej národnosti. K slovenskej národnosti sa hlási 97,92 %. Podľa aktuálneho Atlasu rómskych komún na Slovensku 2013 predstavuje v obci podiel etnických Rómov 10,8%. K rómskej národnosti sa však hlási nulový počet obyvateľov.

Tabuľka č. 7: Národnostná štruktúra v obci Nadlice v roku 2011

Národnosť	SPOLU
Slovenská	611
Česká	1
Poľská	1
Moravská	1
Nezistené	10
SPOLU	624

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva

A.1.5 Trh práce a sociálna situácia

Nízka výkonnosť a produktivita ekonomických subjektov na Slovensku výrazne „prispieva“ k prehlbovaniu problémov na trhu práce, osobitne k nedostatočnému dopytu po práci (vyjadreného počtom existujúcich pracovných príležitostí). Neustále značné (a v ostatných rokoch rastúce) zaostávanie dopytu po práci za ponukou práce (ktorá je daná počtom ekonomicky aktívneho obyvateľstva) spôsobuje na trhu práce SR pretrvávanie chronickej nerovnováhy.

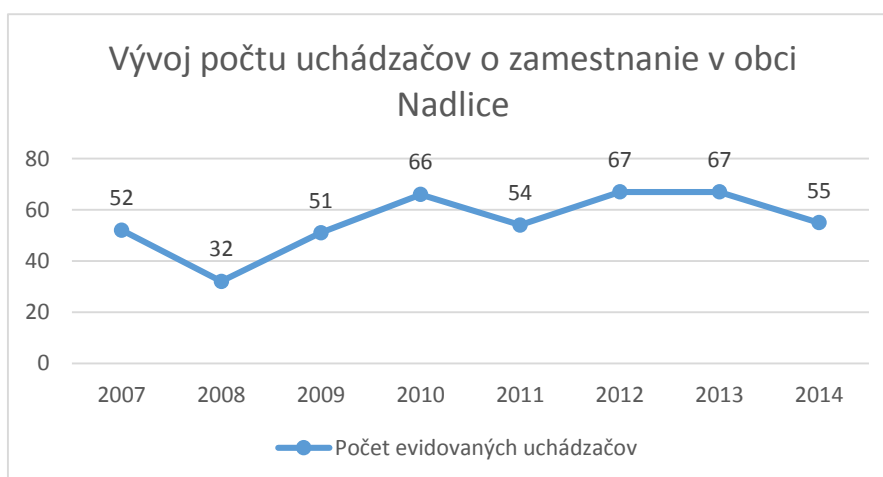
Tabuľka č. 8: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Nadlice

	muži	ženy	spolu
2007	34	18	52
2008	21	11	32
2009	37	14	51
2010	44	22	66
2011	38	16	54
2012	47	20	67
2013	45	22	67
2014	39	16	55

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva

Počet evidovaných uchádzačov v obci Nadlice počas rokov 2007-2014 stúpaj aj klesal. Najhoršia situácia bola v rokoch 2012 a 2013. V roku 2014 bol počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie 55, pričom oproti rokom 2012 a 2013 ide o pokles počtu uchádzačov o zamestnanie. V tabuľke č. 8 je uvedený počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Tieto hodnoty sú zobrazené aj v grafe č. 8, ktorý znázorňuje vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2007 – 2014.

Graf č. 8: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v obci Nadlice v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

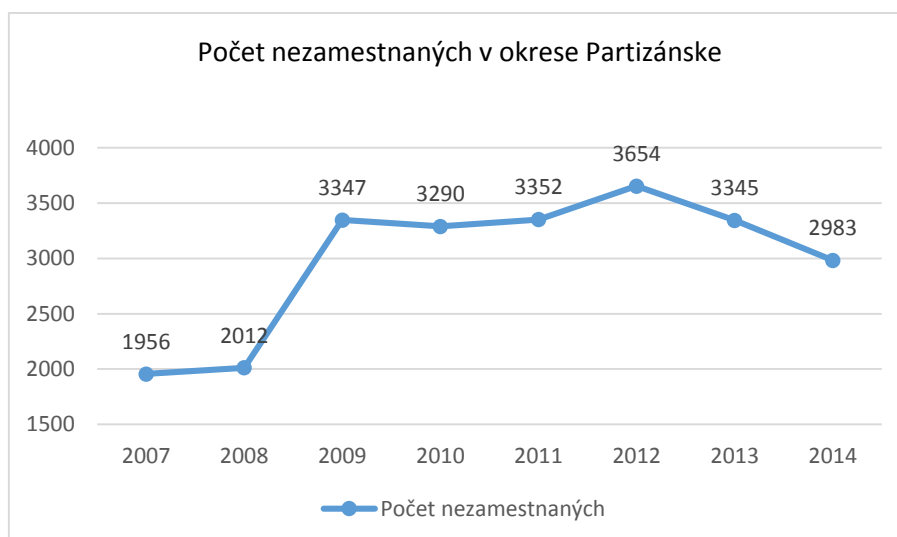
Situácia v obci Nadlice je podobná ako v okrese Partizánske. Taktiež zaznamenávame rast ale aj pokles počtu uchádzačov. V rámci okresu bola počas sledovaného obdobia najhoršia situácia v roku 2012. V rokoch 2013 a 2014 už zaznamenávame pokles počtu uchádzačov o zamestnanie.

Tabuľka č. 9: Počet uchádzačov o zamestnanie v okrese Partizánske v období 2007-2014

	muži	ženy	spolu
2007	982	974	1956
2008	1 021	991	2 012
2009	1 831	1 516	3 347
2010	1 782	1 508	3 290
2011	1 848	1 504	3 352
2012	1 943	1 711	3 654
2013	1 741	1 604	3 345
2014	1 564	1 419	2 983

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Graf č. 8: Vývoj v počte nezamestnaných v okrese Partizánske v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Mieru neschopnosti hospodárstva využívať všetky zdroje práceschopného obyvateľstva, ktoré má k dispozícii, vyjadrujeme ako mieru nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti patrí k dôležitým ukazovateľom výkonnosti národného hospodárstva. Rozsah nezamestnanosti sa v bežnej hospodárskej praxi meria zvyčajne dvomi spôsobmi.

- Počtom nezamestnaných osôb
- Percentuálnou mierou nezamestnanosti

Percentuálna miera nezamestnanosti sa vypočíta ako pomer počtu nezamestnaných osôb, ktoré sa aktívne snažia získať zamestnanie a sú schopní to preukázať, a celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vyjadrený v percentách. Miera evidovanej nezamestnanosti v obci Nadlice v roku 2011 bola 17,70 % (hodnota vypočítaná na základe sčítania domov a bytov). Prejavom zvyčajnej sa nerovnováhy je rastúca miera nezamestnanosti, navyše pri doznievajúcej prezamestnanosti v niektorých sférach (napríklad vo verejnej správe a vo vládou kontrolovaných podnikoch). Bariérami relatívne rýchleho riešenia vysokej miery nezamestnanosti je nielen nízka

výkonnosť ekonomiky, ale aj problémy súvisiace s kvalitou a motiváciou pracovných síl, neprispôsobilosť značnej časti populácie, ako aj systémové deformácie na trhu práce.

Čo sa týka národnej úrovne miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla na konci júna roka 2015 hodnotu 11,55%. V porovnaní s koncom mája ide o nárast o 0,07 percentuálneho bodu. Medziročne sa evidovaná miera nezamestnanosti v júni znížila o 1,23 percentuálneho bodu. Počet disponibilných uchádzačov o zamestnanie v SR dosiahol v roku 2015 na konci júna 311 423 osôb. Oproti koncu mája ide o nárast o 1 898 ľudí. Medziročne množstvo uchádzačov, ktorí mohli okamžite nastúpiť do práce, kleslo v júni o 33 590 osôb.

A.1.6 Hospodárska základňa

Nehnutelnosti sa členia podľa druhov pozemkov (kultúr) na poľnohospodársku pôdu a nepoľnohospodársku pôdu. Pre jednotlivé druhy pozemkov (kultúr) sa používajú tieto označenia:

a) pri poľnohospodárskej pôde orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty

b) pri nepoľnohospodárskej pôde lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha.

V tabuľke č. 10 je uvedené rozdelenie poľnohospodárskej pôdy a jej percentuálne vyjadrenie v rámci celkovej výmery územia obce a v rámci poľnohospodárskej pôdy. Najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy tvorí orná pôda. Najmenšiu časť poľnohospodárskej pôdy tvorí trvalý trávny porast. V obci Nadlice sa nenachádza chmeľnica, vinica a ovocný sad.

Tabuľka č. 10: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy v rámci celkovej výmery územia obce v m² v roku 2014

Rok	Celková výmera územia obce - mesta (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - spolu (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - chmeľnica (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - vinica (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - záhrada	Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m ²)
2014	5 534 358	5 013 218	4 867 819	0	0	126 649	0	18 750
(%)	100%	90,58%	87,96%	0	0	2,29%	0	0,34%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 11 zachytáva rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy. V rámci nej najväčšiu časť tvorí zastavaná plocha a nádvorie. Naopak najmenšiu časť tvorí ostatná plocha. V katastrálnom území obce sa nenachádzajú lesné pozemky.

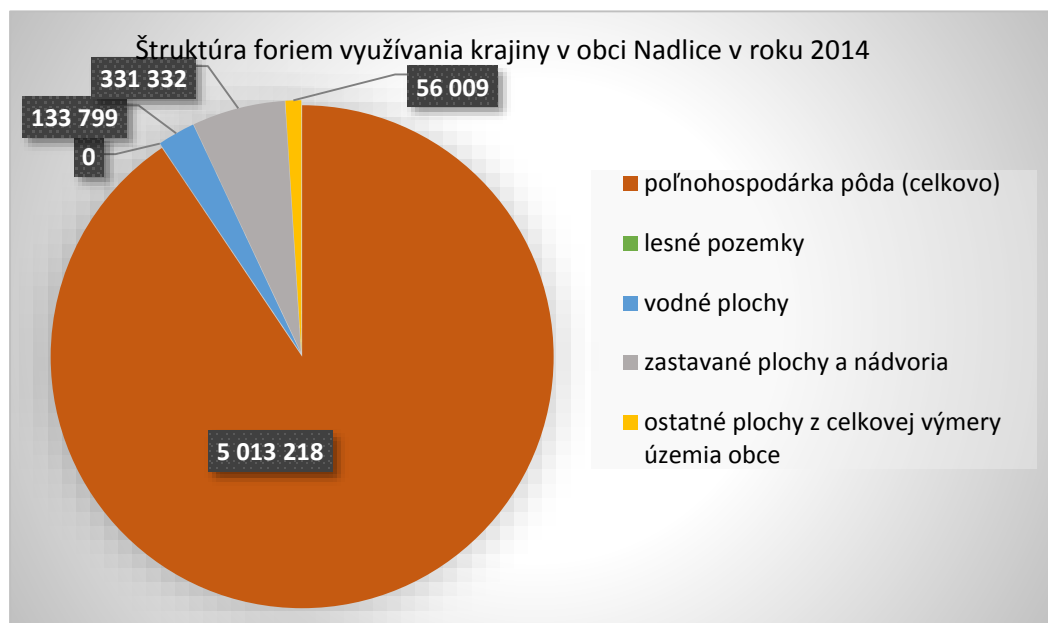
Tabuľka č. 11: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy v rámci celkovej výmery územia obce v roku 2014

Celková výmera územia obce	Nepoľnohospodárska pôda SPOLU	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
5 534 358	521 140	0	133 799	331 332	56 009
100%	9,42%	0%	2,42%	5,9%	1,1%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Graf č. 9 znázorňuje štruktúru foriem využívania krajiny. Výrazne prevláda poľnohospodárska pôda, ktorá sa v obci Nadlice nachádza na území s rozlohou 5 013 218 m², čo predstavuje 90,58 %. Nepoľnohospodárska pôda predstavuje z celkovej výmery územia obce 9,42 %. Poľnohospodárska pôda je väčšinou charakterizovaná určitou vrstvou úrodnej pôdy na poliach - ornice.

Graf č. 9: Štruktúra foriem využívania krajiny v obci Nadlice v roku 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Ekonomicko-hospodárska charakteristika regiónu

Ekonomický potenciál Trenčianskeho samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie, poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj v posledných rokoch jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja má osobitné regionálne špecifiká. Dôvodom je predovšetkým rozdielna ekonomická základňa okresov, ako aj rozdielna vybavenosť územia infraštruktúrou. Okres Partizánske dosahuje ekonomickú úroveň nižšiu ako je priemer Slovenska.

Z priemyselných odvetví je v okrese Partizánske rozvinutý obuvnícky priemysel, v menšej miere kožiarsky priemysel, výroba stavebných hmôt a stavených prvkov a strojárensky priemysel.

Jednotlivé priemyselné odvetvia sú zastúpené nasledovnými podnikmi:

- obuvnícky a kožiarsky priemysel - Jela Produkt, s.r.o. Partizánske, Bacou-Daloz, s.r.o. Partizánske, Rialto, s.r.o. Partizánske
- ľahký priemysel – Partizánske Building Components-SK s.r.o. – výrobný závod spoločnosti VELUX, Honeywell Safety Products Partizanske s.r.o. - osobné ochranné pracovné prostriedky
- gumársky priemysel - ContiTech Vibration Control Slovakia s.r.o., VIPO a.s., NOVESTA, a.s. Partizánske

Obec Nadlice bola dlhodobo administratívne spojená s okresným sídlom Topoľčany spadajúcim do Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktoré je od obce vzdialené cca 10 km. V okrese Topoľčany dominuje potravinársky a drevospracujúci priemysel, elektrotechnický, odevný a textilný priemysel.

Jednotlivé priemyselné odvetvia sú zastúpené nasledovnými podnikmi:

- potravinársky priemysel – HYZA, a.s. Topoľčany, Pivovary Topvar, a.s. Topoľčany, Topoľčianske pekárne a cukrárne, TOPLIMO, a.s. Topoľčany
- drevospracujúci priemysel a nábytkársky priemysel – Decodom, spol. s r.o. Topoľčany a expedično - logistické centrum a Dom nábytku v Krušovciach
- elektrotechnický priemysel – SEWS Slovakia, s.r.o.(výroba káblov), ELEKTROKARBON, a.s. Topoľčany
- odevný a textilný priemysel – OZETA NEO, a.s. Topoľčany

Ekonomicko-hospodárska charakteristika obce

Z hľadiska poľnohospodárstva má významné postavenie Poľnohospodárske družstvo, ktoré má sídlo v obci Chynorany, pričom obhospodaruje tiež dvory v Nadliciach. Vzhľadom na klimatické podmienky spočíva ťažisko rastlinnej výroby v pestovaní cukrovej repy a kukurice, významný podiel produkcie pripadá na ovocie. Zo živočíšnej výroby je ťažiskovým chov ošípaných a hovädzieho dobytku.

V obci je výrazne rozvinutý sekundárny sektor. Medzi najvýznamnejšie podniky patrí firma Betonárka Nadlice - Rudolf Vlnka, stavebná firma Construction, s.r.o. - Ľubomír Kováčik, Vladimír Masaryk - výroba a predaj slaných výrobkov, krekerov. V obci sa nachádza aj liehovar Red Collin, s.r.o. Nadlice a Záhradkárstvo "Terezka". Terciárny sektor je zastúpený v prevažnej miere živnostníkmi, ktorí poskytujú služby rôzneho druhu, najčastejšie maloobchod a veľkoobchod.

Počet právnických osôb bol v roku 2014 v obci Nadlice 19, z toho bolo 11 ziskových a 8 neziskových. V rámci sledovaného obdobia ide o nárast počtu právnických osôb. Tabuľka č. 12 udáva jednotlivé počty právnických osôb v obci.

Tabuľka č. 12: Právnické osoby v obci Nadlice

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby spolu	6	9	9	10	14	14	16	19
Právnické osoby ziskové	3	6	6	7	8	8	10	11
Právnické osoby neziskové	3	3	3	3	6	6	6	8

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Počet fyzických osôb (podnikateľov) v obci Nadlice v roku 2014 bol 48, pričom ide o pokles v rámci sledovaného obdobia. V roku 2014 nebol žiaden občan registrovaný ako samostatne hospodáriaci roľník. Živnostníkov bolo 46, slobodné povolanie vykonávali 2 obyvatelia. Tabuľka č. 13 zachytáva počet fyzických osôb za roky 2007-2014.

Tabuľka č. 13: Fyzické osoby v obci Nadlice

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	45	56	60	55	57	51	46	48
Živnostníci	43	54	58	53	55	49	44	46
Slobodné povolania	2	2	2	2	2	2	2	2
Samostatne hospodáriaci roľníci	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Klasifikácia ekonomických činností a odvetví sa používa na rôzne štatistické účely, na účely štátnej štatistiky, pri zostavovaní národných účtov, vymedzenie daní, cenovej regulácii, kategorizáciu odpisov majetku, odvodoch do štátneho rozpočtu a ďalších. Každá organizácia alebo podnik sa v rámci svojich aktivít v národnom hospodárstve zaraďuje do jednej alebo viacerých kategórií. Kategórie sú v klasifikáciách členené viacstupňovo, zvyčajne na odvetvia, ďalej na triedy, podtriedy, skupiny, podskupiny, oddiely a pododdiely. V tabuľke č. 14 je uvedených prvých 5 odvetví, v ktorých sú zamestnaní obyvatelia obce.

Tabuľka č. 14: Odvetvia hospodárstva, v ktorých pracujú obyvatelia obce Nadlice v roku 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	22	6	28	24
Špecializované stavebné práce	23	3	26	23
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	15	11	26	23
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	9	15	24	17
Výroba potravín	11	9	20	15

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva

A.1.7 Občianska vybavenosť

Vybavenosť verejná (nekomerčná)

Školstvo

Obec prevádzkuje jedno školské zariadenie. V obci Nadlice sa nachádza materská škola. Základná škola sa v obci nenachádza. Žiaci navštevujú základnú školu v obci Chynorany. V minulosti bola v obci základná škola. V súčasnosti je budova bývalej ZŠ prázdna, príležitostne sa využíva na tréningy stolného tenisu. Pozemky okolo školy sa využili na individuálnu bytovú výstavbu, zatiaľ sú vybudované dva rodinné domy, uvažuje sa o výstavbe nájomných bytov. Materskú školu ku dňu 2.9.2015 navštevovalo 24 detí. V nasledujúcej tabuľke sa nachádzajú základné údaje o materskej škole v obci Nadlice.

Tabuľka č. 15: Údaje o materskej škole v obci Nadlice

	Počet detí	Kapacita MŠ	Počet pedagogických zamestnancov	Počet THP	Počet tried v MŠ
2007	22	24	2	3	1
2008	19	24	2	3	1
2009	16	24	2	3	1
2010	18	24	2	3	1
2011	22	24	2	3	1
2012	23	24	2	3	1
2013	24	24	2	3	1
2014	22	24	2	3	1
2015	24	24	2	3	1

Zdroj: OcÚ Nadlice

Zdravotníctvo

V obci Nadlice sa nenachádza zdravotné stredisko. Občania spadajú pod lekársky obvod a obvodného praktického lekára v obci Chynorany. Komplexné zdravotné služby pre obyvateľov obce sú dostupné v zdravotných strediskách a u odborných lekárov rôznych špecializácií v okresnom meste Partizánske. Nemocnica s poliklinikou Partizánske sa nachádza v katastri obce Malé Kršteňany vzdialená od Nadlíc 13,5 km. Najbližšia pohotovosť sa nachádza v meste Partizánske. Nemocnica Bánovce nad Bebravou je vzdialená od Nadlíc 13,2 km.

Sociálna starostlivosť

Obec nemá vybudované zariadenie sociálnych služieb. Obec od 1. 1. 2004 prevádzkuje opatrovateľskú službu. Obec taktiež poskytuje svojim starším obyvateľom možnosť zabezpečenia stravy z materskej školy.

Komerčná a ostatná vybavenosť

Kultúrne zariadenia, historické a kultúrne pamiatky

Pre kultúrne účely obec využíva kultúrny dom, ktorý je v spoločnej budove s obecným úradom. Okrem vyššie uvedeného zariadenia občianskej vybavenosti sa v obci nachádza hasičská zbrojnica, dom smútku a cintorín. Úlohu kultúrnych zariadení plní kultúrny dom a obecná knižnica.

Sakrálna architektúra

Dominantou obce Nadlice je rímskokatolícky kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie, ktorý bol postavený v roku 1864. Do 80. rokov 20. storočia sa v severovýchodnom susedstve dnešného chrámu nachádzali prestavané zvyšky pôvodného stredovekého kostola. Existencia nadlického farského kostola sa prvýkrát nepriamo uvádza v súpise farností z rokov 1332 - 1337. V roku 1861 sa zrejme z kapacitných dôvodov pristúpilo k výstavbe nového chrámu v tesnom susedstve starého. Po ukončení jeho výstavby v roku 1864 bol starý kostol zrušený a prestavaný na školu a učiteľský byt.

Súčasný kostol predstavuje priestrannú jednoloďovú stavbu s pravouhlým presbytériom, sakristiami a vstavanou čelnou vežou, pričom táto stavba bola navrhnutá v klasicistickom štýle s historizujúcimi prvkami vo Viedni v roku 1859. Hlavný oltár i dva bočné oltáre sv. Anny a sv. Jozefa zhotovila dielňa hlohoveckého majstra Jozefa Seilnacha v historizujúcom slohu medzi rokmi 1923 – 1939. Vo veži kostola sa okrem novodobých zvonov z rokov 1905 a 2008 nachádza vzácny neskorostredoveký zvon štyroch evanjelistov s letopočtom 1519 a korpusom ukrižovaného Krista, ktorý sa v minulosti nachádzal vo zvonici vedľa stredovekého kostola.

V severozápadnom konci obce sa popri ceste do Liviny nachádza kaplnka Lurdskej Panny Márie z konca 19. storočia. O jej výstavbu sa pričínili Jozef a Anna Dúbravickí pri studničke zvanej Kaplonka. Podľa historických máp sa na tomto mieste v 18. storočí nachádzal drevený kríž.

Pamiatky zapísané v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok v SR

V obci sa nachádza socha sv. Jána Nepomúckeho s pilierom, ktorá je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 290. Patrí k najstarším zachovaným pamiatkam. Ide o neskorobarokovú polychrómovanú kamennú sochu, ktorá je situovaná na kamennom stúpe v priestranstve medzi kostolom a farskou budovou z roku 1837. V minulosti bol na kamennom stúpe viditeľný nápis s datovaním 1794.

Tabuľka č. 16: Zoznam pamiatkových objektov zapísaných v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok SR

Zaužívaný názov PO	Unifikovaný názov PO	Číslo ÚZPF	Druhovú určenie PO	Prevládajúci sloh
Pilier pod sochou sv. Jána Nepomuckého	Pilier	209/1	Výtvarné umenie	Ľudový charakter
Socha sv. Jána Nepomuckého	Socha	209/2	Výtvarné umenie	Ľudový charakter

Zdroj: Pamiatkový úrad SR, vlastné spracovanie

Archeologické pamiatky

Počas stavebných prác v obci sa sporadicky zistili keramické nálezy dokladajúce tunajšie praveké i včasno-stredoveké osídlenie. V priebehu výkopov v intraviláne obce sa v roku 1969 našla keramika lužickej kultúry z doby 1300-400 pred Kr. V priestore športového ihriska v centre obce bola v roku 1980 zistená stredoveká keramika z 11.-12. storočia a v severozápadnom okraji obce, v polohe Na dolinách, sa keramickými nálezmi doložilo sídlisko z 12.-13. storočia.

Telovýchova

Pre rozvoj športových a iných aktivít občania majú možnosť využívať tieto športoviská: futbalové ihrisko, tenisový areál s dvojihriskom, detské ihrisko. Okrem športovísk môžu využívať obyvatelia fintesscentrum, ktoré je umiestnené v kultúrnom dome. Na tréningy stolného tenisu sa využíva bývalá základná škola.

Obchod, služby, remeselná výroba

Živnostníci, ktorí zastupujú terciárny sektor, poskytujú služby rôzneho druhu, najčastejšie maloobchod a veľkoobchod. V obci Nadlice sa nachádza pošta, 2 obchody a 3 pohostinstvá.

Verejné stravovanie

V obci Nadlice sa nenachádza reštauračné zariadenie, najbližšia reštaurácia je v obci Chynorany. Blízko sú taktiež reštaurácie v obci Bošany, Ostratice a v okresnom meste Partizánske.

A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

V obci Nadlice funguje klubová činnosť, obyvatelia obce sú členmi rôznych spoločenských združení, v ktorých vyvíjajú aktivity podporované obcou v prospech kultúrno-spoločenského života obce, rozvoja tradícií a spolkovéj činnosti, ku ktorej významne prispel vybudovaný nový Dom kultúry. Občianske združenia plnia významnú spoločenskú funkciu a svojimi aktivitami prispievajú k zlepšeniu kvality života. Najvýznamnejšia je dychová hudba Nadličanka, ktorá bola založená už v roku 1884. Najvýznamnejší úspech dosiahla v roku 1997 na celoslovenskej súťaži dychových hudieb v Lednických Rovniach druhé miesto.

Kluby, združenia, spolky v obci:

- Dychová hudba Nadličanka
- Jednota dôchodcov
- Slovenský orol
- Chránový zbor
- Poľovnícke združenie Agáčina Nadlice
- Miestna organizácia Slovenského záhradkárskoho zväzu
- Slovenský červený kríž
- Klub mládeže
- Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu

Tradície, podujatia pravidelného charakteru, miestne zvyky a výrobky:

- Pochovávanie basy a fašiangový ples, karneval
- Stavanie mája
- Oslavy Dňa matiek a Dňa detí
- Vatra zvrchovanosti
- Október – mesiac úcty k starším
- Opekačka
- Mikuláš

Športové kluby a oddiely:

- Silový Klub Nadlice
- Telovýchovná jednota Družstevník Nadlice

A.1.9 Bývanie a bytový fond

Funkcia bývania v obci je zastúpená rodinnými domami, ktoré sú prevýšené bytovými domami. V obci Nadlice sa v roku 2011, kedy prebehlo sčítanie obyvateľstva, nachádzalo 229 domov, z toho najviac bolo trvalo obývaných domov, pričom sa v obci nachádzalo 6 domov určených na rekreáciu. V obci sa nachádzalo 5 domov s nezistenou obývanosťou. Počet bytových jednotiek bol 244, čo predstavuje 51,59 % z celkového počtu domov a bytov.

Podrobnejší stav domového a bytového fondu v obci sa nachádza v tabuľkách, ktoré sú súčasťou príloh, pričom taktiež ide o údaje z roku 2011. V obci Nadlice je v súčasnosti evidovaných 266 objektov so súpisným číslom (stav k 20.08.2015).

Tabuľka č. 17: Domový a bytový fond v obci Nadlice v roku 2011

229 rodinných domov	179 domov trvalo obývaných
	39 domov trvalo neobývaných
	6 domov určených na rekreáciu
	5 domov s nezistenou obývanosťou
244 bytových jednotiek	193 bytových jednotiek trvalo obývaných
	49 bytových jednotiek trvalo neobývaných
	2 bytové jednotky s nezistenou obývanosťou

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra**Cesty, miestne komunikácie, chodníky a parkoviská**

Juhovýchodným okrajom katastra obce prechádza cesta I. triedy I/64 spájajúca mestá Žilina a Komárno. Stredom obce prechádza cesta II. triedy č. 592, ktorá spája obec s mestom Bánovce nad Bebravou. Dĺžka cestnej siete na území obce Nadlice je 10,6 km.

Tabuľka č. 18: Stav objektov na miestnych komunikáciách

		Dĺžka komunikácií (km)	Plocha (m ²)
Cestné komunikácie I. – III. triedy spolu		3,2	-
Z toho	I. triedy	1,3	-
	II. triedy	1,9	-
	III. triedy	-	-
Miestne komunikácie		10,6	42 227
Námestia		-	-
Parkoviská		-	-

Zdroj: vlastné spracovanie

Doprava

Cez obec Nadlice neprechádza železničná sieť. Najbližšia vlaková zastávka je v obci Chynorany. V obci sú dve autobusové zastávky – most a námestie.

Vodné a energetické hospodárstvo

Obec Nadlice je od roku 1991 zásobená pitnou vodou z verejného vodovodu, ktorý je napojený na Ponitriansky skupinový vodovod. Voda je do obce privádzaná z vodojemu v obci Krušovce prírodným potrubím DN 150. Dĺžka vodovodnej siete v obci je 3 200 m. V obci Nadlice nie je vybudovaná verejná kanalizačná sieť. V roku 2001 bol vypracovaný projekt riešenia čistenia odpadových vôd vybudovaním domových čističiek odpadových vôd (DČOV). V súčasnom období sú vybudované 4 DČOV. Recipientom je miestny potok Nadlička.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou vzdušnou 22 kV linkou č. 330 z prevodových transformátorových staníc 110/22 kV Partizánske a Topoľčany.

V súčasnosti sa v obci na verejné osvetlenie využívajú kompaktné žiarivky, ktoré sú umiestnené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete, pričom sa plánuje ich rekonštrukcia na LED svietidlá.

Obec Nadlice nie je splynofikovaná. Je vypracovaný generel plynofikácie obce, ktorý predpokladá napojenie obce na plynovody obce Chynorany. Obyvatelia obce na vykurovanie využívajú vlastné zdroje vykurovania (uhlie a drevo). Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je realizovaná z väčšej časti zemnými káblami a cez účastnícke rozvádzače napája jednotlivých účastníkov. Územie obce je dobre pokryté signálom Verejnej rádiatelefontnej siete (VRS). Obec má taktiež dobré pokrytie všetkými mobilnými operátormi, v obci nie je problém s internetovým pripojením.

Odpadové hospodárstvo

Riešenie problematiky komunálneho odpadu upravuje Zákon č.223/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov. Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu je skládkovanie. Zmesový komunálny odpad a objemný odpad sa vyváža na skládku Borina EKOS v Livinských Opatovciach. Odvoz tuhého komunálneho odpadu zabezpečuje firma Eko Hunka, s.r.o. Chynorany. Obec začala v roku 2005

realizovať systém separovaného zberu odpadu. Je zabezpečená separácia týchto zložiek odpadu: papier, PET fľaše, obaly TETRA PACK, železo. Odvoz zabezpečuje firma Technické služby mesta Partizánske. Odvoz nebezpečných zložiek odpadu je taktiež zabezpečený firmou Technické služby mesta Partizánske.

Tabuľka č. 19: Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách za rok v obci Nadlice

Komodita	TKO	Papier	Plasty	Sklo	Kovy	Komp. Obaly	Pneumatiky	Vyradené el. zariadenia
Rok								
2007	170,01	0,57	2,69	4,20	0,11	0,18	-	1,37
2008	188,39	0,89	3,45	4,90	0,25	0,33	-	1,64
2009	192,60	0,46	2,83	5,54	0,21	0,35	-	2,11
2010	167,67	0,78	2,97	8,47	0,21	0,74	-	0,79
2011	160,94	0,60	3,85	7,20	0,16	0,71	-	0,67
2012	158,86	1,40	4,07	10,32	0,19	0,65	-	1,18
2013	173,29	1,18	3,65	7,83	0,22	0,68	-	1,38
2014	174,88	1,38	3,88	8,84	0,44	0,75	-	1,23

Zdroj: OcÚ Nadlice

A.1.11 Hospodárenie obce a štruktúra samosprávy

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s mierne prebytkovým rozpočtom. Rozpočet na rok 2015 počíta s príjmami na úrovni 169 322 Eur a výdavkami 169 322 Eur.

V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet neposkytuje príliš veľký priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, predovšetkým plochy verejných priestranstiev. Obec nemá žiadne záväzky voči finančným inštitúciám, nie je zaťažená splátkami úverov.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 mesiace, v prípade potreby aj častejšie. Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu plnia poradnú funkciu odborné komisie:

- Finančná komisia
- Stavebná komisia
- Poriadková komisia
- Kultúrna komisia, mládeže a športu
- Osobitná komisia pre prešetrovanie sťažností
- Osobitná „komisia pre ochranu verejného záujmu

Sídlo matričného úradu je v obci Chynorany. Obec patrí pod spoločný stavebný úrad mesta Partizánske.

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Oficiálna internetová stránka obce je „www.nadlice.sk“, na ktorej sa nachádzajú základné informácie o obci, histórii, rozvojové dokumenty, aktuálne oznamy, pozvánky na obecné zastupiteľstvo, uznesenia z OcZ. a pod. Obec vydáva príležitostne informačný spravodaj s názvom „Nadlický občasník“.

V tabuľke č. 20 sa nachádza hodnotenie finančného zdravia v obci Nadlice počas rokov 2011 a 2014. Finančné zdravie mesta, obce alebo VÚC vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či príslušnému mestu, obci alebo VÚC hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie je jedno číslo v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie), nezávislé od roku, a počíta sa kombináciou piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, Dlhovej služby, Záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, Okamžitej likvidity a Základnej bilancie.

Skóre za "dlhovú službu" v rámci finančného zdravia sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4, 3, 2 a 1. Ak nie je skóre za niektoré z týchto rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability Dlhová služba.

Ako vyplýva z tabuľky č. 20 obec Nadlice má výborné finančné zdravie. V hodnotení za roky 2011 – 2014 dosiahla obec číslo 5,0 zo 6.

Základná bilancia obce (VÚC) je počítaná ako (bežné príjmy + kapitálové príjmy - bežné výdavky - kapitálové výdavky) / (bežné príjmy + kapitálové príjmy). Ukazovateľ informuje, či samospráva hospodárila prebytkovo alebo deficitne z pohľadu bežného a kapitálového účtu ako celku. Vypovedá teda o tom, ako dokáže samospráva pokrývať svoje bežné výdavky (chod samosprávy) a kapitálové výdavky (zveľaďovanie majetku) zo svojich bežných príjmov (napr. daňové príjmy) a kapitálových príjmov (napr. predaj majetku). Ak je základná bilancia obce (VÚC) na úrovni nižšej alebo rovnaj ako - 15 %, je jej pridelené skóre 0. So zlepšujúcou sa základnou bilanciou pridelené skóre, vzhľadom na

klesajúce riziko pre obec (VÚC), lineárne rastie. Pri základnej bilancii na úrovni 0 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnjej alebo vyššej ako +15 % je pridelené skóre 6. Inak povedané, ak je základná bilancia kladná, obec (VÚC) získava skóre väčšie ako 3 (podľa dosiahnutého výsledku). V opačnom prípade je pridelené skóre v spodnej polovici škály. V roku 2014 mala obec Nadlice základnú bilanciu vo výške -2,3 %, priemer obcí SR bol 0,1 %, môžeme teda konštatovať, že ide o primeranú základnú bilanciu.

Dlhová služba obce (VÚC) je počítaná ako (výdavky na splácanie istiny + úrokové splátky) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Ukazovateľ informuje o tom, aké vysoké výdavky má samospráva v súvislosti s obsluhou dlhu. Ak je dlhová služba obce (VÚC) na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 6. S rastúcou dlhovou službou pridelené skóre, vzhľadom na rastúce riziko pre obec (VÚC), lineárne klesá. Pri dlhovej službe na úrovni 25 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnjej alebo vyššej ako 50 % je pridelené skóre 0. V roku 2014 mala obec Nadlice dlhovú službu 0,0 %, získala tak skóre 6.

Údaje o celkovom dlhu obcí (VÚC) sú počnúc rokom 2012 preberané od MF SR, pričom sa jedná o tzv. "zákonné kritérium", teda dlh podľa § 17 ods. 8) Zákona 583/2004 Z.z. (nezapočítavajú sa záväzky z úverov poskytnutých z bývalých štátnych fondov a Štátneho fondu rozvoja bývania, a tiež záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania eurofondov). Dlh je uvádzaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a podľa zákona by nemal presiahnuť úroveň 60 %. Ak je celkový dlh obce (VÚC) na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 6. S rastúcim dlhom pridelené skóre, vzhľadom na rastúce riziko pre obec (VÚC), lineárne klesá. Pri dlhu na úrovni 60 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnjej alebo vyššej ako 120 % je pridelené skóre 0. V roku 2014 mala obec Nadlice celkový dlh 0,1%, priemer obcí bol 23,5 %. Ide o veľmi dobré skóre.

Výška záväzkov obce (VÚC) aspoň 60 dní po splatnosti je počítaná ako (záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Ak obec (VÚC) neuhradila nejaký uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti, napĺňa jednu z dvoch podmienok povinnosti vypracovania návrhu na zavedenie ozdravného režimu. Ak je výška záväzkov obce (VÚC) aspoň 60 dní po splatnosti presne na úrovni 0 eur resp. 0 %, je jej pridelené skóre 6. Ak výška týchto záväzkov v pomere k príjmom predstavuje hodnotu medzi 0 % a 3 %, pridelené je skóre medzi 3 a 0 (lineárne) a ak je hodnota na úrovni rovnjej alebo vyššej ako 3 %, skóre je 0. Obec Nadlice mala v roku 2014 záväzky aspoň 60 dní po lehote splatnosti na úrovni 0 %.

Okamžitá likvidita obce (VÚC) je počítaná ako (finančné účty) / (krátkodobé záväzky). Ukazovateľ vypovedá o tom, do akej miery dostupné prostriedky na finančných účtoch samospráv postačujú na splatenie krátkodobých záväzkov. Ak je okamžitá likvidita obce (VÚC) na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 0. S rastúcou okamžitou likviditou pridelené skóre, vzhľadom na klesajúce riziko pre obec (VÚC), lineárne rastie. Pri okamžitej likvidite na úrovni 100 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnjej alebo vyššej ako 200 % je pridelené skóre 6. Inak povedané, ak je objem prostriedkov na finančných účtoch obce (VÚC) vyšší ako výška jej krátkodobých záväzkov, získava skóre vyššie ako 3 (podľa veľkosti tohto pomeru). V opačnom prípade je pridelené skóre zo spodnej polovice škály. V roku 2014 mala obec Nadlice okamžitú likviditu na úrovni 53,9 %. Priemer obcí SR bol 141,60 %.

Tabuľka č. 20: Hodnotenie finančného zdravia v obci Nadlice

Nadlice

HODNOTENIE FINANČNÉHO ZDRAVIA (2011 - 2014)

HLAVNÉ INDIKÁTORY (2014)

			priemer obcí SR
+ Základná bilancia	-2,3 %	★★★★★	0,1 %
+ Dlhová služba	0,0 %	★★★★★	7,7 %
+ Celkový dlh	0,1 %	★★★★★	23,5 %
+ Záväzky aspoň 60 dní po splatnosti	0,0 %	★★★★★	0,4 %
+ Okamžitá likvidita	53,9 %	★★★★★	141,6 %

Zdroj: <http://www.obce.ineko.sk/profily/>

A.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je smerodajný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktoré sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017:

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie
- Zrážková daň na finančných a nefinančných benefity od farmaceutických spol. pre lekárov
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne
- Úspory na mzdách (ESO)
- Úspory na medzispotrebe (ESO)

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc
- Implementácia prvej fázy e-health eSO1
- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl

- Výstavba diaľnic

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem. Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR
- Zverejňovanie platenia DPPO

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie

Nezamestnanosť mladých:

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání (NSP)

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku

Výskum a vývoj:

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3
- Transparentnosť regulácie sieťových odvetví:
- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politik reguláčného obdobia
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO

Prepájanie sústav a sietí:

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom

- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom

Energetická efektívnosť v podnikoch:

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti

Verejná služba:

- Reforma štátnej služby
- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa

Justícia:

- Skrátene dĺžky súdneho konania
- Elektronický súdny spis
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR

A.2.1 Podmienky udržateľného rozvoja obce

Ide o identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia. Pri riešení problémov a výziev konkrétneho územia je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktorým neviem zabrániť. V riadení samosprávy sú to najčastejšie legislatívne zmeny, finančné obmedzenia a pod. Na predvídanie budúceho možného vývoja sa využíva okrem iných analýz aj STEEP analýza. Je to analýza externého prostredia zameraná na komplex sociálnych, technických, ekonomických, ekologických a politických faktorov.

STEEP analýza napomáha definovať podmienky udržateľného rozvoja obce, ktoré môžeme zhrnúť do 4 základných bodov: priaznivá demografická štruktúra obyvateľov obce, prosperujúce hospodárstvo využívajúce vnútorný potenciál a zdroje obce, dostatočné zabezpečenie služieb pre obyvateľstvo a starostlivosť o životné prostredie.

Tabuľka č. 21: STEEP analýza

Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Ekologické faktory	Politické faktory
Starnutie populácie	Dostupná technológia a využívaná technológia	Finančné zdroje na rozvoj obce	Legislatíva v oblasti ŽP	Legislatíva v oblasti kompetencií samosprávy
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Trh práce v regióne	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Zmena vlády, vedenia obce ako výsledok volieb
Pokles sobášnosti, nárast rozvodovosti		Hospodársky vývoj	Zmena klímy a jej dôsledky	Podpora podnikania zo strany štátu
		Vplyv daňovej politiky	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Podpora bývania zo strany štátu

Zdroj: vlastné spracovanie

A.2.2 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia

V nasledujúcej tabuľke sa nachádzajú hlavné faktory, ktoré pozitívne alebo negatívne ovplyvňujú rozvoj územia, pričom sú pri jednotlivých faktoroch uvedené príležitosti a ohrozenia.

Tabuľka č. 22: Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia

Hlavný faktor	Príležitosti	Ohrozenia
Starnutie populácie	Rozvoj sociálnych služieb	Menej ekonomicky aktívnych občanov
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Záujem o bývanie na vidieku	Menej narodených detí
Pokles sobášnosti, nárast rozvodovosti	Rozvoj aktivít na podporu rodín	Menej narodených detí
Dostupná technológia a využívaná technológia	Rozvoj zariadení využívajúcich novú technológiu	Nedostatok skúseností
Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Kvalitnejšia informovanosť	Neznalosť technológie
Finančné zdroje na rozvoj obce	Využívanie rôznych zdrojov	Nedostatok zdrojov
Trh práce v regióne	Rozvoj podnikateľských aktivít, živnostníkov	Odliv obyvateľov do iných regiónov
Hospodársky vývoj	Vznik nových podnikov v progresívnych oblastiach hospodárstva	Zvýšenie nezamestnanosti vplyvom upadajúcich odvetví (baníctvo)
Vplyv daňovej politiky	Potenciálny nárast financií	Menej financií vplyvom daňových únikov
Legislatíva v oblasti ŽP	Investície do naplnenia legislatívy	Nové povinnosti pre obyvateľov (napr. v odpadovom hospodárstve)
Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Revitalizácia zanedbaných plôch	Opakované znečistenie prostredia
Zmena klímy a jej dôsledky	Využitie investícií na predchádzanie dôsledkov zmeny klímy	Ohrozenie životov a majetku obyv. vplyvom povodní, zosuvov,
Podpora tvorby a ochrany ŽP	Investície do ochrany ŽP	Obmedzenia vyplývajúce z ochrany ŽP
Legislatíva v oblasti kompetencií samosprávy	Zmenou kompetencií pribudnú nové príležitosti	Nedostatočné finančné krytie
Zmena vlády, vedenia obce ako výsledok volieb	Nové vedenie obce s novými víziami	Pretrhnutie kontinuality pri rozvoji obce
Podpora podnikania zo strany štátu	Nárast podnikateľských subjektov v obci	Nedostatok odbytu
Podpora bývania zo strany štátu	Nárast bytov	Možný odchod obyvateľstva bývať do iných obcí, miest

Zdroj: vlastné spracovanie

A.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

A.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využitovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity. Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

	pozitívne faktory	negatívne faktory
silné stránky	S	slabé stránky
interné faktory (obec)		
externé faktory (obec)		
O		T
príležitosti		ohrozenia

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky:

- ✓ Vybudovaná základná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, elektrickou energiou, telekomunikačná infraštruktúra
- ✓ výhodná poloha obce
- ✓ vybudovaná základná občianska vybavenosť v obci
- ✓ zachovaný vidiecky charakter obce

- ✓ aktívna činnosť miestnych spolkov, súborov, občianskych združení
- ✓ vysporiadané vlastnícke vzťahy obecného majetku
- ✓ zregulovaná rieka Bebrava, obcou preteká potok
- ✓ dostatočné dopravné spojenie verejnou dopravou

Slabé stránky:

- chýbajúca splašková kanalizácia
- zlý stav miestnych komunikácií
- chýbajúce chodníky pozdĺž frekventovaných komunikácií
- nízky počet pracovných príležitostí v obci
- nepriaznivá demografická situácia, nízka natalita
- nedostatočné pozemky pre IBV
- nepriaznivá miera nezamestnanosti

Príležitosti:

- poloha na významnej sídelnej rozvojovej osi
- blízkosť centier cestovného ruchu (Bánovce nad Bebravou, Topoľčany)
- využitie bývalej základnej školy
- vybudovanie kanalizácie, plynifikácie
- vybudovanie cyklotrasy
- rekonštrukcia miestnych komunikácií
- dobudovanie verejných priestranstiev
- posilnenie aktivít medziobecnej spolupráce
- predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚPN, PHSR)
- možnosti využitia finančných prostriedkov EÚ na financovanie rozvojových projektov
- využitie alternatívnych zdrojov energie

Ohrozenia:

- nedostatok verejných financií na rozvojové a investičné projekty
- nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky a jej nízka produktivita
- nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu
- nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
- nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva
- odlev kvalifikovanej pracovnej sily a ľudského potenciálu do iných regiónov a do zahraničia
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života
- administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov z fondov EÚ

A.3.2 Možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie

Strategické dokumenty a koncepcie môžeme z hľadiska ich dosahu rozdeliť na dokumenty na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom dokumenty na nižšej úrovni by mali byť v súlade s nadradenými dokumentmi. Touto previazanosťou sa zabezpečí napĺňanie strategických cieľov a priorít na všetkých úrovniach.

I. Medzinárodná úroveň: Stratégia EU2020, Partnerská dohoda SR

II. Národná úroveň: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, operačné programy na využívanie EŠIF a ostatné odvetvové stratégie v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej pomoci, zdravotníctva, školstva, cestovného ruchu, vidieka, atď.

III. Regionálna úroveň: PHSR TSK, UPN VUC Trenčiansky kraj, RIUS Trenčianskeho kraja, Rozvojový program verejných prác TSK, Regionálna inovačná stratégia, Plán dopravnej obslužnosti TSK, Stratégia rozvoja vidieka TSK 2013 – 2020, Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK na roky 2013-2020, Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v TSK na roky 2013 – 2020, Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja, Program rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií Trenčianskeho kraja, a i.

IV. Miestna úroveň: PHSR obce, Územný plán obce, Integrovaná stratégia rozvoja územia/ Stratégia CLLD pre MAS Stredné Ponitrie

Riziká a ohrozenia pri realizácii uvedených stratégií môžeme rozdeliť nasledovne:

- A. Ekonomické – riziko nedostatku finančných prostriedkov na realizáciu plánovaných opatrení a tým splnenia cieľov a priorít
- B. Sociálne – ohrozenie investície vplyvom nesúhlasného postoja verejnosti k plánovaným zámerom
- C. Technické – ohrozenie investície vplyvom zložitého technického riešenia zámerov v konkrétnej lokalite
- D. Ekologické – riziko negatívneho vplyvu plánovaných zámerov na životné prostredie
- E. Politické – ohrozenie realizácie plánovaných zámerov vplyvom zmeny vedenia obce a následnej zmeny priorít
- F. Ostatné – napr. riziko nenaplnenia kritérií a ukazovateľov v strategických dokumentoch, riziko vzniku neoprávnených výdavkov vplyvom nesprávnej implementácie projektu, riziko pochybenia pri verejnom obstarávaní a i.

A.3.3 Odhad budúceho možného vývoja obce, využívanie jej vnútorného potenciálu a limitov rozvoja

Budúci vývoj obce ovplyvňuje viacero faktorov. Medzi najdôležitejšie faktory patria: poloha obce, demografický vývoj a hospodárstvo obce. Obec Nadlice sa nachádza na križovatke hlavných dopravných ťahov v centre osídlenia, preto je možné predpokladať jej ďalší rozvoj skôr v oblasti priemyslu a logistických centier a rozvoja vidieckeho cestovného ruchu ako v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Obec si udrží aj v ďalších rokoch pozíciu malebnej obce, ktorá je atraktívna na bývanie pre ľudí hľadajúcich tiché „prímestské“ prostredie.

Odhad demografického vývoja spočíva v hodnotení doterajšej situácie v obci, pričom možno predpokladať naďalej relatívne vyrovnaný počet obyvateľstva, nepredpokladá sa výrazný úbytok, čo je pre ďalší rozvoj obce veľmi dôležitý faktor. Obec Nadlice by mohla prispieť k tomuto pozitívnemu smerovaniu výstavbou novej bytovky a podpory IBV, pričom by rozšírila tak možnosti na bývanie v obci. Taktiež ďalším krokom k udržaniu mladých rodín v obci je rozšírenie kapacity v materskej škole, rekonštrukcia a doplnenie detského ihriska, vybudovanie multifunkčného areálu. Zostáva dobudovať chýbajúce prvky základnej technickej infraštruktúry, vybudovať kanalizáciu a zaviesť plynofikáciu.

Jedným z najdôležitejších faktorov rozvoja obce je množstvo pracovných príležitostí pre obyvateľov obce. Región stredného Ponitria je z pohľadu Trenčianskeho kraja jedným z regiónov s najväčšou nezamestnanosťou. Impulzom rozvoja bude vybudovanie rýchlostnej komunikácie R2 zo smeru Trenčín (D1) do Prievidze a ďalej do Zvolena a Košíc. Vďaka lepšej dopravnej dostupnosti sa očakáva prílev investorov do regiónu a tým aj pre prílev pracovných príležitostí. Situácia ohľadom pracovných príležitostí sa mení aj na Hornej Nitre, kde dochádza k úpadku baníctva a hľadajú sa iné možnosti zamestnania (napr. pestovaním plodín pri využití geotermálnej energie). Dôležitým faktorom bude aj ďalší vývoj obuvníckeho priemyslu v Partizánskom, nakoľko najviac ekonomicky aktívnych osôb obce pracuje v odvetviach: výroba kože a kožených výrobkov. Na situáciu v regióne bude mať významný vplyv aj plánovaná investícia v oblasti automobilového priemyslu v Nitre, na ktorú môže v celom Ponitří nadviazať množstvo subdodávateľov. V optimálnom prípade všetky plánované zámery a možnosti prispejú v regióne k zlepšeniu situácie na trhu práce.

Z celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce 81,31 % odchádza do zamestnania mimo obce. Je preto potrebné zvýšiť počet pracovných príležitostí v obci, ktoré v súčasnosti pokrývajú hlavne pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace, špecializované stavebné práce, verejná správa a obrana, maloobchod a výroba potravín. Obec Nadlice má potenciál pre rozvoj priemyslu, taktiež pre rozvoj cestovného ruchu, nakoľko sa v tesnej blízkosti obce nachádza prírodná rezervácia Chynorienský luh, letisko v Partizánskom či kúpele v Malých Bieliciach.

Čo sa týka celkovej situácii v obci, vďaka využívaniu Európskych investičných a štrukturálnych fondov a rôznych národných dotácií a programov na realizáciu viacerých investičných aktivít by obec mohla byť zaujímavou destináciou nielen pre bývanie, ale aj pre cestovný ruch. Je pravdepodobné, že zlepšením situácie v ponuke práce v obci aj okolí bude počet obyvateľov stabilný aj počas ďalších rokov a Nadlice bude príjemným miestom pre život.

A.3.4 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 16 respondentov, z toho 7 mužov (50 %) a 7 žien (50 %). Dvaja respondenti neuviedli pohlavie. Z hľadiska vekovej štruktúry bolo 6,3 % respondentov v rozmedzí 19 – 35 rokov, od 36 – 60 rokov sa zúčastnilo 37,5 % respondentov a nad 60 rokov sa zúčastnilo 56,3 % respondentov. Z hľadiska najvyššie dosiahnutého vzdelania malo najviac osôb ukončené stredné vzdelanie (26,7 %) a stredné vzdelanie s maturitou. Najmenej respondentov malo ukončené vyššiu odbornú školu (13,3 %). Čo sa týka zamestnania, zapojili sa dôchodcovia (62,5 %) a zamestnanci (37,5 %). S bývaním v obci ako miestom pre život je skôr spokojných 37,5 %, pričom skôr nespokojných je 56,3 % respondentov. Jeden z respondentov uviedol, že je veľmi nespokojný. Obyvateľom obce sa najviac páči podpora športu, páčia sa im upravené a nové chodníky. Taktiež vyzdvihli kostol a kultúrny dom.

Najväčší problém, ktorý by obyvatelia prioritne riešili, ak by boli vo vedení obce, predstavuje oprava ciest a odklonenie nákladnej dopravy. K ďalším problémom patrí vybudovanie kanalizácie a zabezpečenie plynofikácie obce. V obci im tiež chýba viac zelenej infraštruktúry. Za najväčší nedostatok považujú nevybudovanú kanalizáciu a nedotiahnutú plynofikáciu.

Šance na rozvoj obce vidia obyvatelia v oblasti kultúry a športu a v oblasti priemyslu, malého podnikania a poľnohospodárstva (malé rodinné farmy). Najväčšie ohrozenia rozvoja obce vidia obyvatelia v nedostatku finančných prostriedkov a v odchode mladých ľudí z obce. Taktiež za ohrozenie považujú ľahostajnosť obyvateľov o dianie v obci.

Za nedostatočné služby považujú obyvatelia služby v oblasti zdravotnej starostlivosti (55,6 %), absentuje lekárň (66,7 %), ľuďom chýbajú kadernícke služby (44,4 %).

Záujem o nájomné bývanie nemá 77,8 %, o individuálnu bytovú výstavbu nemá záujem 62,5 %. V oblasti kultúrneho života 57,1 % respondentov uviedlo, že obec nemá dostatočné kultúrne vyžitie. Záujem je o kino, športové súťaže a obnovu folklórnych tradícií. Počet športových areálov považuje za dostatočný 75% obyvateľov, 85,7 % obyvateľov pokladá ich stav za uspokojivý. Obyvatelia by chceli rozšíriť existujúce detské ihrisko. Detské ihriská považuje za nedostatočné z hľadiska počtu 71,4 % obyvateľov, z hľadiska stavu ich považuje za uspokojujúce 50 % respondentov.

Dostatok miest na parkovanie uviedlo 66,7 % obyvateľov. Stav cestných komunikácií považuje za nedostatočný 92,3 % obyvateľov, rekonštrukciu potrebujú cesty: takmer všetky cesty. Chodníky sú v uspokojivom stave pre 84,6 % obyvateľov, vybudovať alebo rekonštruovať by sa mali chodníky pri bývalej škole, od mosta po kostol kvôli tomu, že táto časť býva zaplavená. Autobusové zastávky sú v uspokojivom stave pre 83,3 % opýtaných, pričom 100 % respondentov sa vyjadrilo, že ich počet je dostatočný.

Verejné priestranstvá a parky sú v neuspokojivom stave podľa 58,3 % obyvateľov, verejné osvetlenie je v uspokojivom stave pre 78,6 % obyvateľov, rozhlas je v uspokojivom stave pre 84,6 % obyvateľov. Na kanalizáciu sa plánuje pripojiť 93,3 % respondentov, pričom nikto z respondentov pripojený nie je. Za najväčšiu prioritu v obci, ktorú je potrebné bezodkladne riešiť, považujú občania miestne komunikácie, kultúrne akcie, kanalizáciu a verejné priestranstvá.

Časť B – Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Vízia obce:

„Želáme si vytvorenie čistej a modernej vidieckej obce so zachovaním tradícií, s možnosťami pre rozvoj technickej, sociálnej a environmentálnej infraštruktúry v rámci poskytnutia finančných dotácií z fondov EÚ, budovanie dobrých medziľudských vzťahov založených na pravidlách súdržnosti.“

Strategický cieľ:

Strategický cieľ PHSR ako aj špecifické ciele v rámci jednotlivých oblastí vychádzajú z § 3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôbené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie RR sú v PHSR zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PHSR Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

PHSR obce nadväzujú na prioritné oblasti PHSR TSK nasledovne: konkurencieschopnosť, rozvoj inovácií a podnikateľské prostredie, rozvoj udržateľnej infraštruktúry a nadnárodná a cezhraničná spolupráca

sú v PHSR obce v hospodárskej prioritnej oblasti, ľudské zdroje, kvalita verejných služieb a rozvoj vidieka sú v PHSR obce v sociálnej prioritnej oblasti a životné prostredie a obnoviteľné zdroje sú v PHSR obce v environmentálnej prioritnej oblasti.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Nadlice stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

Prioritná oblasť: Hospodárska

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu

Priorita 2: Skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry

Priorita 3: Skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry

Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce

Hospodárska prioritná oblasť pozostáva zo štyroch priorít: rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu (podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, budovanie turistickej infraštruktúry, podpora miestnych podnikateľov v CR), skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry (rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov a pod.), skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry (plynofikácia, sieť nízkeho napätia, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.) a rozvoj partnerskej spolupráce (spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca).

Cieľ hospodárskej oblasti:

Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry.

Prioritná oblasť: Sociálna

Priorita 5: Rozvoj možností pre bývanie v obci

Priorita 6: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa

Priorita 7: Rozvoj sociálnej pomoci a zdravotníctva

Priorita 8: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít

Priorita 9: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce

Priorita 10: Rozvoj ľudských zdrojov

Sociálna prioritná oblasť pozostáva zo šiestich rozvojových priorít: rozvoj možností pre bývanie v obci (podpora bytovej výstavby, vysporiadanie pozemkov), efektívna verejná správa a údržba verejných priestorov (rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb a pod.), rozvoj sociálnej pomoci a zdravotníctva (infraštruktúra zdravotníctva, podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, sociálna pomoc na komunitnej úrovni a pod.), zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít (zlepšenie podmienok vzdelávania v MŠ, v ZŠ, výstavba/rekonštrukcia školských a športových zariadení, podpora športových podujatí a telies),

zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce (obnova kultúrnych pamiatok, podpora kultúrnych podujatí a organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry) a rozvoj ľudských zdrojov (vzdelávanie zamestnancov samosprávy a podpora zamestnanosti).

Cieľ sociálnej oblasti:

Zvyšovať kvalitu ľudských zdrojov, zabezpečiť starostlivosť o občanov odkázaných na sociálnu službu a dostupnú a kvalitnú základnú zdravotnú starostlivosť, podporiť vzdelávaciu infraštruktúru, skvalitňovanie verejných služieb, zabezpečiť pre obyvateľov dôstojné podmienky pre bývanie a spoločenské vyžitie a zachovanie kultúrneho dedičstva.

Prioritná oblasť: Environmentálna

Priorita 11: Rozvoj vodného hospodárstva

Priorita 12: Odpadové hospodárstvo

Priorita 13: Ochrana životného prostredia

Environmentálna prioritná oblasť pozostáva z troch rozvojových priorít: rozvoj vodného hospodárstva (vybudovanie kanalizácie, rekonštrukcia vodovodu a pod.), odpadové hospodárstvo (skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam) a ochrana životného prostredia a majetku (ochrana zložiek životného prostredia, budovanie protipovodňových opatrení a pod.).

Cieľ environmentálnej oblasti:

Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie a podporovať trvalo udržateľný rozvoj.

Časť C – Programová časť

Programová (plánovacia) časť obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

C.1 Hospodárska prioritná oblasť

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ
	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry
	Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne
	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce
	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách
	Výstavba pamätnej izby
	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci
	Budovanie remeselných dvorov
	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci
	Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov
	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky
	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)
	Spracovanie kalendára podujatí
Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít	
Priorita 2: Skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita

2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	Rekonštrukcia ciest III. triedy na území katastra obce
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci
	Rekonštrukcia zastávok SAD
	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk
	Značenie ciest, chodníkov, ulíc
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Rekonštrukcia lávok a mostov
Priorita 3: Skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia
	Vybudovanie kamerového systému v obci
	Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí
	Realizácia vysokorychlostného internetu v obci
Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne

Zdroj: vlastné spracovanie

C.2 Sociálna prioritná oblasť

Priorita 5: Rozvoj možností pre bývanie v obci	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
5.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Výstavba nájomných bytov
	Podpora a budovanie IBV
Priorita 6: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
6.1 Estetické verejné priestranstvá	Rekonštrukcia/vybudovanie námestia
	Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou
	Výstavba amfiteátra
	Vybudovanie detského ihriska
	Vybudovanie trhoviska/trhových miest
6.2 Zmodernizované verejné budovy	Rekonštrukcia obecného úradu
	Rekonštrukcia domu smútku
	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína
	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
	Rekonštrukcia kultúrneho domu

	Rekonštrukcia/zriadenie obecnej knižnice
6.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy
	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce
Priorita 7: Rozvoj sociálnej pomoci a zdravotníctva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
7.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti
7.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Zriadenie/rekonštrukcia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby
	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb
	Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže
	Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov
Priorita 8: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
8.1 Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia Materskej školy
	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ
8.2 Podpora voľnočasových aktivít	Vybudovanie futbalového ihriska
	Výstavba multifunkčného športového areálu
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti športu
Priorita 9: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce	
9.1 Ochrana kultúrnych pamiatok	Rekonštrukcia a obnova kultúrnych a historických pamiatok
9.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti kultúry
	Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce
Priorita 10: Rozvoj ľudských zdrojov	
10.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, zamestnancov na obecnom úrade
10.2 Podpora zamestnanosti	Podpora zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov

Zdroj: vlastné spracovanie

C.3 Environmentálna prioritná oblasť

Priorita 11: Rozvoj vodného hospodárstva	
11.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Rekonštrukcia vodovodu

11.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci
Priorita 12: Odpadové hospodárstvo	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
12.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
	Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci
	Projekt osvetu, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu
	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska
Priorita 13: Ochrana životného prostredia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
13.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Ochrana vody, pôdy, ovzdušia
	Využívanie alternatívnych zdrojov energie
	Likvidácia čiernych skládok
	Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov
13.2 Skvalitnenie životného prostredia	Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov
	Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev
13.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov
	Protipožiarne opatrenia
	Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť D – Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR,
- akčný plán.

D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie PHSR

Kompetencie obce v oblasti regionálneho rozvoja vymedzuje zákon o podpore regionálneho rozvoja č.309/2014 Z.z., § 12 nasledovne:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Na základe uvedeného bude obec Nadlice zabezpečovať a koordinovať realizáciu PHSR obce prostredníctvom zodpovedných pracovníkov na Obecnom úrade, ktorí budú mať uvedenú činnosť v pracovnej náplni. Aktivity, kde hlavným realizátorom bude obec, budú zabezpečované vlastnými zdrojmi (pracovníkmi Obecného úradu prípadne inými obyvateľmi obce) alebo prostredníctvom externých dodávateľov vybraných cez proces v zmysle platného zákona o verejnom obstarávaní. Obecný úrad disponuje kvalifikovanými pracovníkmi so skúsenosťami s realizáciou aktivít po organizačnej, finančnej či technickej stránke. Aktivity, ktoré budú realizované inými subjektmi

(podnikateľmi, organizáciami v obci alebo mimo obce), budú pracovníkmi obecného úradu monitorované. Minimálne jedenkrát ročne bude starosta obce predkladať Zastupiteľstvu správu o monitorovaní a hodnotení PHSR.

D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce

Ide o naplánovanie realizácie PHSR formou akčného plánu. Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladanú výšku financovania.

Formulár: Akčný plán

Hospodárska oblasť

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci				
Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	2 000	VÚC, INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce	Od roku 2016 priebežne	Obec	2 000	VÚC, INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry	Od roku 2016 priebežne	Obec	50 000	ŠF EÚ, rozpočet obce
Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Od roku 2016 podľa potreby	Obec, remeselníci	50 000	IROP, rozpočet obce
Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce	Od roku 2016 priebežne	Obec, malí a strední podnikatelia	10 000	IROP, rozpočet obce
Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií	Od roku 2016 priebežne	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka, rozpočet obce
Opatrenie: 1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva				
Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov	Od roku 2016 priebežne	Obec, urbárske spoločenstvá, poľnohospodári, SHR	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce

lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty				
Opatrenie: 1.3 Rozvoj cestovného ruchu				
Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách	Od roku 2016 priebežne	Obec, záujmové združenia, turistické spolky	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Výstavba pamätnej izby	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Budovanie remeselných dvorov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Podpora vytvárania nových atraktivít v obci	Od roku 2016 priebežne	Obec	100 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky	Od roku 2016 podľa potreby	Obec, subjekty CR a agroturistiky	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)	Od roku 2016 priebežne	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Spracovanie kalendára podujatí	Od roku 2016 priebežne	Obec	5 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít	Od roku 2016 podľa potreby	Obec, subjekty CR a agroturistiky	5 000	PRV (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Opatrenie: 2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest				
Rekonštrukcia ciest III. triedy na území katastra obce	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	IROP, VÚC, rozpočet obce
Opatrenie: 2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci				

Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	200 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	200 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia zastávok SAD	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), IROP (CLLD), rozpočet obce
Výstavba a rekonštrukcia parkovísk	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), IROP (CLLD), rozpočet obce
Značenie ciest, chodníkov, ulíc	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia lávok a mostov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	40 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu				
Budovanie cyklotrás	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Opatrenie: 3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci				
Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), IROP (CLLD), rozpočet obce
Vybudovanie kamerového systému v obci	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Ministerstvo vnútra, IROP, rozpočet obce
Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), IROP (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry				
Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	IROP (CLLD), rozpočet obce
Realizácia vysokorýchlostného internetu v obci	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	IROP (CLLD), Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce				
Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce

Opatrenie: 4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu				
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Sociálna oblasť

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 5.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci				
Výstavba nájomných bytov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	300 000	Štátny fond rozvoja bývania, rozpočet obce
Podpora a budovanie IBV	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	400 000	Štátny fond rozvoja bývania, rozpočet obce
Opatrenie: 6.1 Estetické verejné priestranstvá				
Rekonštrukcia/vybudovanie námestia	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	70 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Výstavba amfiteátra	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Vybudovanie detského ihriska	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Vybudovanie trhoviska/trhových miest	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 6.2 Zmodernizované verejné budovy				
Rekonštrukcia obecného úradu	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	IROP, Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia domu smútku	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce

Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	5 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia kultúrneho domu	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	300 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia/zriadenie obecnej knižnice	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 6.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom				
Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Ministerstvo vnútra, rozpočet obce
Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	VÚC, rozpočet obce
Opatrenie: 7. 1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra				
Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 7.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov				
Zriadenie/rekonštrukcia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	100 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 8.1 Rozvoj a podpora školstva				
Rekonštrukcia Materskej školy	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	100 00	IROP, rozpočet obce
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ	Od roku 2016 priebežne	Obec	50 000	IROP, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 8.2 Podpora voľnočasových aktivít				
Vybudovanie futbalového ihriska	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	IROP, Program rozvoja vidieka

				(CLLD), rozpočet obce
Výstavba multifunkčného športového areálu	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	70 000	IROP, Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti športu	Od roku 2016 priebežne	Obec, športové kluby a spolky	20 000	IROP, Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 9.1 Ochrana kultúrnych pamiatok				
Rekonštrukcia a obnova kultúrnych a historických pamiatok	Od roku 2016 podľa potreby	Obec, občianske združenia	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Opatrenie: 9.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií				
Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií	Od roku 2016 priebežne	Obec, občianske združenia	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti kultúry	Od roku 2016 priebežne	Obec, občianske združenia	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG V-A SR-ČR, rozpočet obce
Opatrenie: 10.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti				
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, zamestnancov na obecnom úrade	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	OP LZ, rozpočet obce
Opatrenie: 10. 2 Podpora zamestnanosti				
Po zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	OP LZ, rozpočet obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Environmentálna oblasť

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 11.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou				
Rekonštrukcia vodovodu	Od roku 2016 priebežne	Obec, vodárenská spoločnosť	100 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 11.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd				
Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci	Od roku 2016 priebežne	Obec	1 000 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 12.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva				
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Projekt osvetly, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Od roku 2016 priebežne	Obec	10 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	100 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 13.1 Ochrana zložiek životného prostredia				
Ochrana vody, pôdy, ovzdušia	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Využívanie alternatívnych zdrojov energie	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Likvidácia čiernych skládok	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	70 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 13.2 Skvalitnenie životného prostredia				

Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov	Od roku 2016 priebežne	Obec	10 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 13.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov				
Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov	Od roku 2016 priebežne	Obec	50 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Protipožiarne opatrenia	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách	Od roku 2016 priebežne	Obec	5 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritné aktivity, ktoré obec plánuje realizovať v období rokov 2016-2017, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 23: Zoznam prioritne plánovaných projektových zámerov na roky 2016-2017

Aktivity
Dobudovanie kanalizácie
Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Rekonštrukcia chodníkov (vedľa kostola)
Rekonštrukcia domu smútku (oprava strechy)
Revitalizácia tenisových kurtov
Rekonštrukcia bývalej základnej školy
Zateplenie obecného úradu, úprava fasády a prechod na palivo - biomasa

Zdroj: vlastné spracovanie

D.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce

Táto časť pojednáva o monitorovaní a hodnotení plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov. Aby boli jednotlivé projektové zábery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné na úrovni obce monitorovať celkový proces implementácie stratégie a

navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov v úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nadlice na roky 2015-2022 nasledovné strategické dokumenty:

- Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja
- Stratégia rozvoja konkurencie schopnosti Slovenska do roku 2010
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja.
- Územný plán obce Nadlice

Obecné zastupiteľstvo obce Nadlice bude na svojich stretnutiach jedenkrát ročne prehodnocovať plnenie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Podklady k hodnoteniu plnenia akčného plánu bude pripravovať starosta obce so zamestnancami Obecného úradu.

V rámci monitorovania plnenia akčného plánu, prípadne aktualizácie akčného plánu obec raz ročne získa a spracuje informácie o pripravovaných a realizovaných aktivitách v rámci realizácie PHSR obce a získa a vyhodnotí pripomienky úradu, poslancov a verejnosti týkajúce sa aktualizácie akčného plánu, zvyčajne do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok.

V rámci hodnotenia plnenia PHSR obec každoročne vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dosahy realizovaných opatrení za predošlý rok na základe merateľných ukazovateľov, ktoré budú výsledkom realizovaných aktivít a projektov. Výsledné hodnotenie, ktoré bude obsahovať plnenie PHSR podľa jednotlivých opatrení a priorít, zašle obec Nadlice do 31.5. na Trenčiansky samosprávny kraj podľa zákona o RR.

V prípade potreby môže obec uskutočniť aktualizáciu PHSR (spravidla sa robí každé 3 – 4 roky), pričom aktualizovaný dokument musí schváliť zastupiteľstvo obce.

Tabuľka č. 24: Merateľné ukazovatele podľa jednotlivých opatrení

Opatrenie	Ukazovatele	Merateľná jednotka	Cieľová hodnota (rok 2022)
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Novovzniknuté podnikateľské subjekty	Počet	5
	Nové pracovné miesta	Počet	15
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podporení poľnohospodári, SHR a subjekty lesného hospodárstva	Počet	3
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Vyznačené cyklotrasy, náučné chodníky, turistické trasy	Počet	2
	Novovybudované odpočinkové a atraktívne miesta	Počet	2

	Počet nových služieb a produktov CR	Počet	2
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	počet km rekonštruovaných ciest III. triedy	km	5
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Zrekonštruované miestne komunikácie	km	1
	Nové miestne komunikácie	km	0,5
	Zrekonštruované chodníky	km	1
	Nové chodníky	km	0,5
	Zrekonštruované mosty a lávky	Počet	2
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Vybudované cyklotrasy	km	5
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Novoinštalované úsporné svietidlá	% pokrytia	100
	Novoinštalované reprosústavy	% pokrytia	100
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Domácnosti napojené na plyn	%	100
	Pokrytie obce vysokorychlostným internetom	% pokrytia	100
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Medzinárodné workshopy zamerané na výmenu skúseností	Počet	4
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity na podporu regionálnej spolupráce	Počet	10
5.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Upravené plochy pre IBV	m ²	10 000
6.1 Estetické verejné priestranstvá	Zrekonštruované plochy verejných priestranstiev	m ²	2
	Novovybudované verejné priestranstvá s prvkami zelenej infraštruktúry	Počet	2
	Trhovisko	Počet	1
	Detské ihrisko	Počet	2
6.2 Zmodernizované verejné budovy	Zrekonštruované verejné budovy	Počet	5
6.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Využívanie verejných služieb	%	100
7.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Novovzniknuté služby v zdravotníctve	Počet	1
7.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Podporené osoby odkázané na sociálnu službu so zabezpečenou starostlivosťou na komunitnej úrovni	Počet	100
8.1 Rozvoj a podpora školstva	Zrekonštruované objekty určené na vzdelávanie	Počet	1
	Vzdelávacie projekty	Počet	2
8.2 Podpora voľnočasových aktivít	Novovybudované voľnočasové možnosti (ihriská a pod.)	Počet	1

9.1 Ochrana kultúrnych pamiatok	Rekonštruované a/alebo obnovené budovy kultúrnych pamiatok	Počet	2
9.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	Podujatia zamerané na zachovanie tradícií	Počet	10
	Návštevnosť podujatí	%	100
10.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Vzdelávacie projekty pre zamestnancov samosprávy a podnikateľov	počet	2
10. 2 Podpora zamestnanosti	Počet zamestnaných obyvateľov cez samosprávne aktivity	počet	2
11.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Dĺžka zrekonštruovaného vodovodu	km	5
11.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Domácnosti napojené na kanalizáciu	%	100
12.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Projekt osvedy, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Počet	7
13.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Odstránené čierne skládky	Počet	2
	Domácnosti využívajúce alternatívne zdroje energie	Počet	20
	Verejné budovy s efektívnejším energetickým hospodárstvom	Počet	2
13.2 Skvalitnenie životného prostredia	Revitalizované a upravené zanedbané budovy a plochy	Počet	2
13.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Vybudované protipovodňové a protipožiarne opatrenia	Počet	2

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť E – Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce/VÚC,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov

E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Zdroje financovania na zabezpečenie realizácie PHSR definuje zákon o regionálnom rozvoji č.309/2014 Z.z. v paragrafe 4, kde sú uvedené zdroje na podporu regionálneho rozvoja:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

Finančné prostriedky z fondov Európskej únie na roky 2014-2020 sú rozdelené do viacerých programov:

- Operačný program Výskum a inovácie
- Operačný program Ľudské zdroje
- Integrovaný regionálny operačný program
- Operačný program Kvalita životného prostredia
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra
- Operačný program Efektívna verejná správa
- Program rozvoja vidieka SR
- INTERREG V-A

Okrem uvedených fondov je možné využívať aj ďalšie programy EÚ. Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

Formulár: Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	Spolu v EUR
I. Hospodárska oblasť	1 294 000,00
II. Sociálna oblasť	1 925 000,00
III. Environmentálna oblasť	1 575 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

E.2 Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár: Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie			
Opatrenie	EÚ + štát (v EUR)	Obec (v EUR)	Celkové náklady (v EUR)
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	111 600,00	12 400,00	124 000,00
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	27 000,00	3 000,00	30 000,00
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	261 000,00	29 000,00	290 000,00
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	45 000,00	5 000,00	50 000,00
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	468 000,00	52 000,00	520 000,00
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	45 000,00	5 000,00	50 000,00
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	135 000,00	15 000,00	150 000,00
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	36 000,00	4 000,00	40 000,00
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	18 000,00	2 000,00	20 000,00
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	18 000,00	2 000,00	20 000,00
5.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	630 000,00	70 000,00	700 000,00
6.1 Estetické verejné priestranstvá	162 000,00	18 000,00	180 000,00
6.2 Zmodernizované verejné budovy	355 500,00	39 500,00	395 000,00
6.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	18 000,00	2 000,00	20 000,00
7.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	18 000,00	2 000,00	20 000,00
7.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	144 000,00	16 000,00	160 000,00
8.1 Rozvoj a podpora školstva	135 000,00	15 000,00	150 000,00
8.2 Podpora voľnočasových aktivít	108 000,00	12 000,00	120 000,00
9.1 Ochrana kultúrnych pamiatok	45 000,00	5 000,00	50 000,00
9.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	63 000,00	7 000,00	70 000,00

10.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	27 000,00	3 000,00	30 000,00
10. 2 Podpora zamestnanosti	27 000,00	3 000,00	30 000,00
11.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	90 000,00	10 000,00	100 000,00
11.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	900 000,00	100 000,00	1 000 000,00
12.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	171 000,00	19 000,00	190 000,00
13.1 Ochrana zložiek životného prostredia	126 000,00	14 000,00	140 000,00
13.2 Skvalitnenie životného prostredia	54 000,00	6 000,00	60 000,00
13.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	76 500,00	8 500,00	85 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Schválenie PHSR	
Dokument	Názov: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nadlice na roky 2015 – 2022 Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.
Spracovanie	Forma a obdobie spracovania: spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania: Dokument bol spracovaný v mesiacoch jún – október 2015. Riadiaci tím: riadiaci tím pozostával z 3 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania. Pracovné skupiny: pracovná skupina mala 5 členov a mala 2 pracovné zasadnutia. Autor dokumentu: MVL Štefánek, s.r.o. Účasť verejnosti a komunikácia s ňou: verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania PHSR prostredníctvom web stránky obce, obecného rozhlasu a osobným podaním. Jej názory boli zozbierané formou dotazníkového prieskumu.
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: 11.12.2015 Verejné pripomienkovanie: 11.12.2015
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nadlice na roky 2015 – 2022“.

Prílohy PHSR

Príloha č. 1 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Príloha č. 2 – Zoznam skratiek použitých v PHSR

Príloha č. 3 – Formulár č. A 4 - Evidencia podnikateľských subjektov Nadlice

Príloha č. 4 – Formulár č. A 5 - Evidencia mimovládnych organizácií Nadlice

Príloha č. 5 – Formulár č. Ú 6 - Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Príloha č. 6 – Bytový a domový fond v obci Nadlice za rok 2011

Príloha č. 7 – Odvetvia ekonomickej činnosti v obci Nadlice za rok 2011